

Infolisty

Mestský úrad Krupina

ročník VI.

číslo 1/2021

január - marec 2021

Epidémie v dejinách Krupiny I.

Krupinčania, podobne ako obyvatelia celého sveta, na vlastnej koži zažívajú dôsledky epidémie, spojenej s vírusom SARS COV-2 (COVID-19), ktorý sa rozšíril do celého sveta z čínskeho mesta Wu-chan. Nie je to jediná epidémia, takéto nešťastia sa cyklicky opakujú v dejinách ľudstva a neobišli ani naše mesto.

Prvou epidémiou, ktorá pravdepodobne zasiahla naše mesto je morová rana z polovice 14. storočia. Mor sa rozšíril zrejme z Číny; šířili ho potkany (blchy s baktériou *Yersinia pestis*) a nakazení ľudia v priebehu niekoľkých dní opuchli v miestach uzlín, vytvorili sa vredy, ktoré niekedy očerneli (preto bola choroba známa aj ako čierny

proti moru a iným nešťastiam: sv. Rochus, sv. Urban, sv. Florián. Proti škodcom viniča, požiarom a všetkému zlému mali pomôcť aj Panna Mária a Najsvätejšia Trojica. Priamo vo vytesanom texte na morovom stĺpe krupinskí mešťania žiadajú svätcov o pomoc. Tento pamätník prekonal rôzne nešťastia a dočkal sa i ďalších epi-

mor) a celé rodiny, celé mestá vymierali. Domy takýchto ľudí boli uzamknuté (boli v karanténe), potom ich mŕtvolu spaľovali, alebo vyviezli na hromadný cintorín, posypali vápnom a zasypali zemou. Mor sa dotkol najmä hustejšie osídlených oblastí Uhorska, zrejme i banských miest aj Krupiny, cez ktorú viedli obchodné cesty. Práve obchodníci sa stali šíriteľmi tejto choroby. Zápisy sa však zachovali až o mladších morových ranách. V roku 1645 na blízkej fare v Dobrej Nive zomreli ev. farár Juraj Bajnok i s manželkou. Mor vo Zvolene zničil 1168 životov ľudí, vrátane členov mestskej rady i s richtárom. V roku 1678 pramene zaznamenávajú, že na mor zomrel krupinský katolícky farár Martin Visočáni – pomoc a duchovné zaopatrovanie chorých ľudí ho stáli život. V nasledujúci rok v tomto dôsledku vo Zvolene a banských mestách zomrelo okolo 7000 obyvateľov. Najväčšia morová rana zasiahla mesto v rokoch 1710 s dozvukmi v rokoch 1711 a 1712. Vtedy sa z mesta stratilo 2/3 obyvateľov. Trvalo ďalších 100 rokov, kým sa počet obyvateľov vrátil na úroveň pred epidémiou. Krupina v tom čase prišla približne o 2000 ľudí, ktorí umreli, alebo odišli z mesta na okolité lazy a do okolitých obcí. Kňazi do matrik nestihali zaznamenávať obeť podľa mien – a zrejme i z dôvodov zdravotných uviedli iba celkový počet nasledovne: „cca. 2000 id est duo milia“, teda približne 2000 obetí. Ich telá pochovali za hradbami mesta, pravdepodobne na mieste súčasného parku. Okrem opatrení ako karanténa, používanie octu, vápna, masky na tvári, hlavy a špeciálnemu odevu, sa mešťania obracali o pomoc i na svätých a Najsvätejšiu Trojicu. Preto v kostole po obnovení zhorenej stavby vysvätili Kaplnku i na počesť sv. Rozálie, známej protimorovej svätice zo Sicílie. Aj morový stĺp, ktorý zdobí hlavné krupinské námestie zobia svätci pomáhajúci

demií, no mor po postavení stĺpu v roku 1752 v Krupine viac nebol. Vďaka krupinským mešťanom a majstrovi kamenárovi Dionýzovi Stanetimu (a autorom kópie stĺpu Ondrejovi Kubovčíkovi a Ladislavovi Lebedinskému) – hlavné námestie získalo pomenovanie a mesto dodnes i unikátnu kultúrnu pamiatku. Táto pamiatka pripomína aj to, že súčasná pandémia nie je a zrejme nebude jediná. Svätotrojičný stĺp je zároveň mementom, ktorý nám hovorí, že nič nie je večné, ani človek, no môže proti neviditeľnému i viditeľnému nepriateľovi bojovať a nemusí byť v zápase sám.

PhDr. Miroslav Lukáč

Fotografie:

Podoba lekára z čias morových epidémií v 17. storočí

Sv. Rochus, hlavný protimorový patrón na morovom svätotrojičnom stĺpe v Krupine

Rozhovor s docentom Petrom Celecom aj o COVIDE a aktuálnej situácii...

Peter Čelec - meno, ktoré je pojmom na Slovensku a vďaka vedeckej publikačnej činnosti aj za našimi hranicami. Časť obyvateľov Krupiny k tomu vníma, že si náš rodák. Si ale hlavne vedecký pracovník (patofyziológ a molekulárny biológ), preto by som sa ťa chcel opýtať ako vnímaš situáciu, ktorá je dnes na Slovensku v súvislosti s opatreniami COVID-19? V čom Ti zmenila život, prípadne Tvoju prácu?

Dlhodobu sa zaoberáme využitím slín na diagnostiku rôznych chorôb, tak teraz aj Covidu. Dlhodobu sa venujeme úlohe extracelulárnej DNA v patogenéze chorôb, teraz aj Covidu. Takže na jednej strane sme sa zamerali na novú tému a ako mnohí aj my chceme prispieť k výskumu tejto choroby. Na druhej strane robíme to, čo aj predtým, experimenty, analýzy, snažíme sa využiť to, čo vieme, len na novú problematiku.

Niektorí obyvatelia tvrdia (i u nás v regióne), že je to obyčajná chrípka, niektorí to berú príliš vážne – tak ako je to s COVID-19? Je to podvod, alebo je to reálna hrozba?

Slovensko má v porovnaní s inými krajinami veľmi málo seniorov. Bol som presvedčený o tom, že tento v podstate smutný fakt nás ochráni pred vysokou mortalitou. Nestačím sa čudovať. To, že sme určitú dobu boli lídrami v úmrtnosti, je pre mňa stále nepochopiteľné, lebo to znamená, že niečo musíme robiť veľmi zle. Tzv. obyčajná chrípka zabíja na Slovensku stovky, niekedy aj tisíce ľudí ročne, ktorí by nemuseli zomrieť, ak by sme sa pravidelne očkovali. Zdá sa, že s prehľadom prekonáme 10 000 úmrtí na Covid za rok. Všeličo sa dá oklamať, aj príčiny úmrtia, ale počet úmrtí naozaj neviem ako... a ten je výrazne vyšší ako roky predtým.

Je nádej, že sa situácia v dohľadnej dobe zmení k lepšiemu?

Jediný nástroj, ktorý naozaj a dokázateľne môže situáciu vylepšiť, je očkovanie. Vakcíny nie sú len brzdou, ale dokážu pandémiu ukončiť. Na to sa ale musíme zaočkovať v podstate všetci. Lenže máme zatiaľ nedostatok vakcín a evidentne aj nedostatok ľudí ochotných sa zaočkovať. Ak s tým niečo neurobíme, budeme tu mať pravidelné lockdowny ešte poriadne dlho.

Čo by mal robiť bežný človek, aby ochránil seba a svoju rodinu?

V prvom, druhom a treťom rade sa dať zaočkovať niektorou zo schválených vakcín. Stále nemáme zaočkovaných ani len seniorov. Nie som za povinné očkovanie, ale sloboda v rozhodovaní musí byť naviazaná aj na zodpovednosť. O pár mesiacov bude vakcín dostatok pre všetkých. A potom si bude treba uvedomiť, že slobodné rozhodnutie odmietnuť vakcínu bude znamenať predlžovanie obmedzení, ale aj

ohrozenie pre zvyšok spoločnosti. Ostatné opatrenia, s ktorými sa trápime už rok môžu znížiť riziko nákazy, zabrzdiť pandémiu, ale len vakcíny ju majú schopnosť zastaviť.

Môžu rúška spôsobovať poškodenie zdravia človeka (vdychovanie CO₂), ako sa to objavuje v niektorých blogoch a videách?

Musím povedať, že mám problém stíhať sledovať podstatné informácie z odbornej literatúry. Naozaj nestíham sledovať ešte nejaké blogy. Medikom vysvetľujem, že ani názor expertov nie je dobrý zdroj informácií, toľko akési názory na internete. Nevieť o žiadnom dôkaze o zdravotných rizikách. Ale ak má niekto podozrenie, je to výborný predpoklad a motivácia na naštartovanie výskumnej štúdie. Len neleniť a pustiť sa do výskumu. Vedec je vedcom, lebo chce vedieť, nie len veriť, domnievať sa, myslieť si.

Zvykol si si na nosenie rúšok? (Nosíš aj ty rúška?)

Samozrejme, že som si nezvykol, ani si zvykať nechcem.

A aj preto by som dôrazne odporúčal dať sa zaočkovať, keď je alebo bude príležitosť. Jedine tak sa môžeme vrátiť do aspoň čiastočného normálneho života. Mimochodom, americká CDC už má odporúčania, že vakcinovaní pri stretnutí medzi sebou nemusia nosiť rúška. Aj toto, podobne ako uvoľnenie cestovania a pohybu bude určite motiváciou sa dať zaočkovať aj pre tých, čo váhajú.

Nové vakcíny sa už používajú, dokonca máme na našom území i ruskú vakcínu SPUTNIK V. Dočkáme sa ešte ďalších – trebárs slovenských vakcín?

Veda nepozná národné alebo štátne hranice. Ak niečo zistíme, publikujeme to v medzinárodných časopisoch, takže hocikto hocikde na svete tieto zistenia môže využiť a aj využíva. Pre zaujímavosť som sa pozrel do databáz a zistil som, že naše výskumy sú citované a teda využívané vedcami z 94 krajín zo všetkých kontinentov okrem Antarktídy, aj keď samozrejme dominujú najmä USA, Čína a Nemecko. A podobne je to aj s vakcínami. Žiadna by nevznikla bez intenzívnej medzinárodnej spolupráce výskumu koronavírusu. Tým chcem povedať, že vakcíny netreba deliť podľa akéhosi pôvodu, ale podľa toho, či sú alebo nie sú schválené EMA, resp. FDA. Určite budú aj nové, aj inovované staršie. Predpokladám, že sa budeme očkovať viackrát, možno aj pravidelne ako pri chrípke.

Riešenie súčasnej situácie niektorí odborníci spájajú s použitím vakcíny – očkovaním. Mnoho Slovákov i Krupinčanov má strach dať seba alebo svojich blízkych zaočkovať. Sú nové vakcíny bezpečné? Ako to možno preukázať?

Tu sa musím spýtať, ktorí odborníci majú iný názor a na čo sú odborníci? Nepoznám iné riešenie ako vakcíny. Ale keď niekto má lepší nápad, treba ho skúmať a testovať. Na Slovensku máme 10 000 mŕtvych na Covid. To je tak 10x viac, ako som predpokladal vzhľadom na demografiu. Tak rozumiem, ak niekto má strach z Covidu. Mať strach z vakcíny, ktorá zatiaľ na 100% pred ťažkým Covidom chráni, je iracionálne. Ak tu máme výraznú časť populácie, ktorá sa nechce dať zaočkovať schválenými vakcínami, je to hrozná vitzka školstva a vzdelávania. Výber zdroja informácií, ohodnotenie kvality informácie, porovnanie rizík, to všetko sme mali preberať na základných školách. Ak dnes dospelý a vzdelaný človek nechápe, že riziko z Covidu je asi 1000x väčšie ako akékoľvek potenciálne a neoverené riziko zo schválených vakcín, potom by si spytovať svedomie mali všetci od rodičov a učiteľov na prvom stupni až po maturitnú alebo štátnicovú komisiu. Ale aj politici a lekári, ktorí evidentne zlyhávajú v osвете. O tom, či sú vakcíny bezpečné nerozhoduje žiaden názor, ani môj, ani nikoho iného, ale výsledky klinických štúdií. A tie sú vyhodnocované v inštitúcii, ktorú si všetci platíme z daní – EMA. Ak niečo nebolo schválené týmto regulačným úradom, neviem, či to je bezpečné alebo účinné.

Chodievalaš na antigénové testy a pôjdeš sa zaočkovať?

Testy si robíme na našom ústave vlastné a presnejšie 2x do týždňa a podľa potreby. Antigénové testy majú svoje využitie, ale, žiaľ, nie je vhodné na plošné celoštátne testovanie. Naopak, mali by byť aplikované cielene napr. v ambulanciách praktických lekárov, najmä však u symptomatických pacientov. Skôr alebo neskôr na to prideme aj na Slovensku, hoci je to napísané aj v príbalovom letáku. Očkovanie je jedným z najväčších výdobytkov medicíny. Jediná skutočná

prevencia aspoň niektorých chorôb. Považujem za hlúposť nevyužiť takúto vymoženosť aj pri iných chorobách. Nedať sa zaočkovať, to je ako postaviť dom bez strechy a dúfať, že nebude pršať.

Váš tím na lekárskej fakulte riešil rôzne výskumné projekty. Je nejaký projekt spojený s aktuálnou situáciou? Ak áno ako konkrétne?

Ako som už spomínal, pracujeme na využití slín. Vieme detegovať koronavírus v rýchlom farebnom teste v slinách, ale ani náš test sa nevyhne falošnej negativite. Tá, ako vidíme na antigénových testoch, môže mať skutočne fatálne dôsledky. Aktuálne teda najmä pracujeme na analýze protilátok, ktoré sa v slinách vyskytujú po infekcii i po vakcinácii a sú zrejme veľmi dôležité pri znižovaní infekčnosti. Nezávisle od toho sa snažíme zistiť, prečo sú seniori tak náchylní na ťažký priebeh Covidu a prečo majú tak vysokú mortalitu. I po roku je toto stále nevyriešený problém. Testujeme, či za to nemôžu neutrofily, ktoré by práve u seniorov mohli byť náchylnejšie robiť tzv. kamikadze útoky, kde vystreľujú do mimobunkového priestoru svoju DNA. Tá, žiaľ, okrem antimikrobiálneho efektu indukuje aj silný zápal a stimuluje, ak sa rýchlo neodstráni, k podobným akciám ďalšie imunitné bunky. Takto môže vzniknúť začarovaný kruh, ktorý vedie k stavu podobnému sepse. Pozitívne je, že máme kandidátne liečivá, ktoré by mohli tento kruh prestrihnúť, len si to vyžaduje intenzívny výskum.

Má zmysel robiť výskum v medicíne či akejkol'vek vednej disciplíne na Slovensku?

To dúfam... Výskum na Slovensku má svoje špecifiká, ale aj naše výsledky ukazujú, že to je možné a dokonca má aj svoje výhody, ktoré by sme inde nemali.

V čom bude tento rok iný ako predchádzajúci?

Vo všetkom. Ako každý bude unikátny. Ak ide o pandémiu, som presvedčený, že napriek problémom vďaka vakcínam skončí a hoci vírusu sa nezbavíme, už nebude zabíjať také množstvo ľudí a budeme sa opäť môcť venovať ďalším zabíjakom, ktorých nemáme pod kontrolou.

Máš nejaký (pozitívny) novoročný odkaz pre Krupinčanov?

Nech sa neboja byť zvedaví. Dnes naozaj každý môže prispieť k poznaniu, participovať na výskume, študovať. Nemusí to byť zrovna pracovná náplň, ale v akomkoľvek odbore a na akomkoľvek mieste na svete je čo objavovať, bárs aj vo voľnom čase.

Ďakujem za odpovede.

Rozhovor pripravil PhDr. Miroslav Lukáč

Foto: Archív P. Celeca.

Doc. MUDr. Ing. RNDr. Peter Celec, PhD. DrSc. MPH.

Je krupinský rodák (*1979), vyštudoval Lekársku fakultu Univerzity Komenského v Bratislave a ďalšie domáce a zahraničné vysoké školy a univerzity. Je zakladateľom Ústavu molekulárnej biomedicíny Lekárskej fakulty UK v Bratislave, ktorý od roku 2009 vedie. Prednáša na Lekárskej fakulte a Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave i v zahraničí. Publikoval stovky vedeckých štúdií a popri tom je aj popularizátorom vedy. On a jeho kolektív pracovníkov je nositeľom Ig Nobelovej ceny (2015) a ďalších ocenení. V roku 2014 mu mesto Krupina udelilo Cenu mesta Krupina.

MAREC JE MESIAC PLATENÍ DANÍ A POPLATKOV

Marec je obdobie, kedy sa v meste Krupina vyrubuje daň z nehnuteľností, daň za psa a poplatok za komunálny odpad. V rozhodnutiach, ktoré boli obyvateľom Mesta doručené zamestnancami úradu elektronicky, alebo poštou je uvedená výška dane/poplatku a lehota splatnosti, dokiaľ je potrebné daň/poplatok uhradiť. Prvá splátka dane z nehnuteľností, dane za psa a poplatku za komunálny odpad je do 31.05.2021, druhú splátku je potrebné zaplatiť do 31.08.2021.

Komunálny odpad

Obyvatelia Krupiny, ktorí sa viac ako 90 dní nezdržiavajú na území mesta – napr. pracujú v zahraničí, chodia na týždňovky, študenti študujú v inom meste a tam aj bývajú, majú počas celého roka možnosť požiadať o zníženie poplatku za komunálny odpad. K žiadosti doložia potvrdenie - napr. zo školy, z internátu, zo zamestnania. V roku 2021 môžu o zníženie poplatku požiadať aj držiteľia preukazu ZTP a ZTP/S.

Informácia pre právnické osoby a podnikateľov

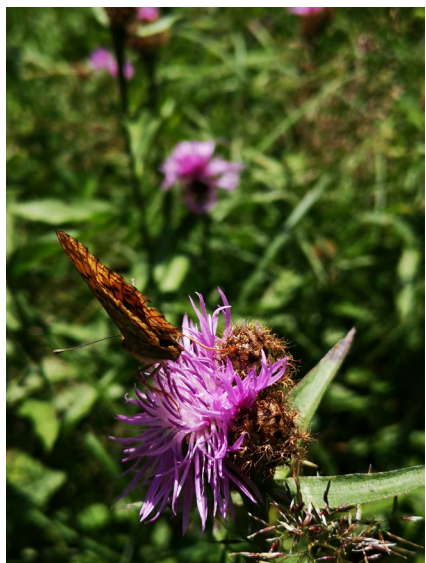
Právnické osoby a podnikatelia, so sídlom a prevádzkou na území mesta Krupina od minulého kalendárneho roka prešli na systém množstvového zberu komunálneho odpadu. Výška poplatku pri tomto systéme závisí od objemu zbernej nádoby a počtu vývozov komunálneho odpadu. Vzhľadom na súčasnú situáciu, keď väčšina prevádzok je zatvorená, nevyváža sa im komunálny odpad, majitelia týchto prevádzok majú možnosť požiadať o zníženie poplatku. V žiadosti uvedú obdobie, kedy sa im nevyvážal komunálny odpad a o tieto vývozy bude poplatok znížený.

Opatrenia spojené s ochorením COVID – 19 odporúčajú minimalizovať počet ľudí v uzavretom priestore. Preto žiadame obyvateľov nášho Mesta, aby uprednostnili platenie dane z nehnuteľností, dane za psa a poplatku za komunálny cez internetbanking a komunikovali so zamestnancami prevažne prostredníctvom mailov alebo telefonicky.

Za pochopenie Vám ďakujeme.

Ekonomické oddelenie

Chráňme svoje životné prostredie - Separujme odpad!

Vážení občania,

jedným z predpokladov, ako zlepšiť naše spoločné životné prostredie je triedenie odpadov a ich opätovné využitie. Odpad môžete separovať prostredníctvom kontajnerov na sklo, papier, plasty, kovy, tetrapaky a biologicky rozložiteľný odpad rozmiestnených na území mesta.

Do **kontajnerov na sklo** patria všetky druhy skla - farebné i bezfarebné fľaše, poháre, nepatrí porcelán a drôtené sklo.

Do **kontajnerov na papier** patria všetky druhy papiera i kartónov.

Prosím znižujte objem kartónov, poskladajte ich a tak vkladajte do nádob, aby sa dostatočne využíval objem nádob na papier rozmiestnených na území mesta !

Do **kontajnerov na tetrapaky** patria trojvrstvové obaly papiera, hliníka a fólie (z trvanlivého mlieka, ovocných džúsov).

Do **kontajnerov na plasty** patria PET fľaše z nápojov, jedlého oleja, obaly z kuchynských, kúpeľňových čistiacich prostriedkov, mikroténové vrecká, tašky, fólie, plastové poháriky a nádoby z jogurtov a mliečnych výrobkov.

Prosím znižujte objem plastových fliaš, aby sa dostatočne využíval objem nádob na plasty rozmiestnených na území mesta !

Do **kontajnerov na kovy- zvonov** patria plechovky z nápojov a konzerv, hliníkové vrchnáky z jogurtov, allobal, hliníkové konštrukcie, iné odpady zo železa a kovov.

Do **kontajnerov a nádob na biologicky rozložiteľný odpad** patrí rastlinný odpad zo záhrad (lístie, tráva, konáre) a z domácnosti (šupky z ovocia a zeleniny) **nepatria zvyšky jedál a akékoľvek tekuté odpady!**

Za predpokladu, že sa zapojíme do separovaného zberu uvedomele a disciplinovane, odbremeníme naše životné prostredie o 20 až 30% odpadu ukladaného na skládku a ušetrené prostriedky sa použijú na zlepšenie čistoty nášho mesta.

V mene všetkých obyvateľov a Vášho životného prostredia Vám ďakujeme za spoluprácu a zodpovednú účasť na separovanom zbere odpadov.

V prípade potreby sa môžete obrátiť na Mestský úrad, oddelenie výstavby, ŽP a RR, kontakt:

Ing. Jaroslava Uramová, uramova@krupina.sk, tel. kontakt: 045/5550329, resp. 917149878.

Oddelenie výstavby, ŽP a RR

Odpadové hospodárstvo - Ako sme triedili odpad v roku 2020

Podľa Zákona č. 329/2018 Z. z., § 4 ods. 6 je obec povinná zverejniť informáciu o úrovni triedenia komunálneho odpadu za predchádzajúci rok. V meste KRUPINA bolo v roku 2020 vyzbieraných 3773,32 t komunálneho odpadu., z toho 1873,49 t zmesového komunálneho odpadu a 124,78 ton objemného odpadu, ktoré skončili na skládke odpadov. Z tohto množstva tvorili vyseparované zložky 1773,007 t, čo predstavuje 46,99 %. V roku 2020 bolo na zbernom dvore odovzdaných 105,33 t drobného stavebného odpadu, tento druh odpadu sa podľa zákona o odpadoch nepočíta medzi komunálny odpad. Prehľad vyzbieraných zložiek komunálneho odpadu na území mesta Krupina za rok 2020 je uverejnený na stránke mesta www.krupina.sk sekcia Odpadové hospodárstvo. Pri uložení zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku odpadov sa príslušná sadzba určí na základe úrovne vytriedenia komunálnych odpadov. Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov si obec vypočíta podľa vzorca a použije údaje z evidencie o druhoch a množstve odpadov a nakladaním s ním za kalendárny rok., viď tabuľka:

POLOŽKY A SADZBY ZA ULOŽENIE ZMESOVÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU (20 03 01) A OBJEMNÉHO ODPADU (20 03 07) NA SKLÁDKU ODPADOV euro.t⁻¹

Na základe schváleného Nariadenia vlády SR č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov, mesto KRUPINA na základe vypočítanej úrovne triedenia komunálneho odpadu	Položka	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu		Sadzba za príslušný rok v eurách. t-1	
		2019	2020	2021	
	1	<10%	17	26	33
	2	10-20%	12	24	30
	3	20-30%	10	22	27
	4	30-40%	8	13	22
	5	40-50%	7	12	18

46,99 %, bude od 1.3.2021 platiť 18 €/t komunálneho odpadu uloženého na skládku, / v tabuľke uvedený riadok č.5 /. V roku 2020 mesto zaplatilo 12 €/t, nárast je o 6 EUR. Znamená to, že cena zmesového komunálneho odpadu, ktorého je stále najviac je každým rokom stále vyššia, a preto je toto dôvodom nárastu poplatku za odpad pre občanov mesta aj pre právnické osoby. Štát má za cieľ zvyšovaním sadzieb jednoducho znevýhodniť skládkovanie zmesových odpadov a zvýšiť recykláciu odpadu a tým aj predĺžiť „životnosť“ už existujúcich skládok. Miera recyklácie na Slovensku dosahuje úroveň 15-20%, kým v iných krajinách EÚ je to okolo 50%. Priemerná cena za uloženie jednej tony odpadu na skládku sa bude pohybovať na Slovensku na úrovni 25,00 EUR, pričom v okolitých krajinách je to 60,00-120,00 EUR, kde práve preto platia obyvatelia za odpady ročne až 120,00-150,00 EUR. (Pri prepočte nákladov na osobu ročne v porovnaní k priemernej mzde, platia Slováci len 0,22%; ostatní obyvatelia EÚ, kde je priemerná mzda 2-3 krát vyššia, platia až 4,7% z priemernej mzdy.) A zároveň obce sú povinné od 1.1. 2021 zaviesť zber kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu (BRKO), s čím sú spojené ďalšie zvýšené náklady.

Porovnaním rokov 2019 a 2020 množstvo komunálneho odpadu končiaceho na skládke, bol v roku 2019 1887,77 t porovnateľný s rokom 2020 1873,49 t, aj keď bol predpoklad vyššej tvorby zmesového komunálneho odpadu z dôvodu zdržiavania sa väčšiny obyvateľov v čase pandemických opatrení vo svojich domácnostiach.

V roku 2021 mesto začalo so zberom biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu od bytových domov. V tejto súvislosti chceme požiadať občanov, aby do hnedých zberných nádob vyhadzovali iba biologický kuchynský odpad bez igelitových tašiek a vreciek. Vyzbieraný odpad sa totiž odváža na spracovanie do kompostárne, kde zamiešaný plastový odpad komplikuje jeho ďalšie využitie.

Veríme, že zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu prispeje k zníženiu množstva komunálneho odpadu končiaceho na skládke a dôjde k ďalšiemu zlepšeniu situácie v odpadovom hospodárstve v roku 2021.

Vybudovanie mostu cez rieku Krupinica

Po povodni v roku 1999 bolo v južnej časti sídliska Majerský rad vybudované premostenie koryta rieky Krupinica, ktoré zabezpečilo jeho dopravné prepojenie s ulicou Malinovského. Premostenie bolo riešené ako mostné provizórium tzv. „Bailey - Bridge“ oceľovou konštrukciou s jednoprúhovou cestou a lávkou pre peších.

Po viac ako dvadsiatich rokoch a funkčnou pre seba stavbebo-technický stav stal nevyhovujúcim a osobou s oprávnením v odbore statika bol posúdený ako havarijný, na základe čoho Mesto Krupina dňa 30. októbra 2020, z dôvodu zabezpečenia bezpečnosti cestnej premávky a ochrany zdravia ľudí, most pre cestnú dopravu uzavrelo.

So zámerom čo najrýchlejšieho sprejzdnenia tohto mosta bola spracovávaná aj možnosť jeho opravy. Táto však bola z dôvodu potreby vynaloženia značných finančných prostriedkov na odstránenie korózie z oceľovej konštrukcie a jej následné ošetrenie, ako aj na potrebu budovania jej nového uloženia vyhodnotená ako neekonomická a nerentabilná.

Na základe týchto skutočností Mesto Krupina uskutočnilo verejné obstarávanie na dodanie projektovej dokumentácie stavby nového mosta. V nadväznosti na neustály nárast počtu automobilov bola v rámci verejného obstarávania zadefinovaná požiadavka jeho novej funkčnej triedy na dvojpruhovú cestu s obojsmernou premávkou a so zachovaním chodníka pre peších.

Do súťaže na dodanie projektovej dokumentácie sa zapojilo a svoju ponuku predložilo celkovo 7 uchádzačov, s ktorých bola na základe najnižšej ponukovej ceny ako úspešná vyhodnotená ponuka spoločnosti VALBEK&PRODEX, spol. s r.o. Bratislava.

V súčasnosti bola Mestu Krupina predložená na vyjadrenie rozpracovaná projektová dokumentácia pre stavebné povolenie s názvom „Most cez rieku Krupinica“. V zmysle projektového návrhu bude stavba pozostávať z demontáže oceľovej nosnej konštrukcie, vrátane odbúrania časti existujúcich nábrežných opôr a následnej výstavby novej železobetónovej nosnej konštrukcie uloženej na nových železobetónových úložných prahoch s novými závernými múrikmi lemovanými plentovacími stenkami na ich okraji. Spodná strana nového mosta bude založená hlbšie, na sérii vŕtaných mikropilót. Pred a za mostom budú realizované nové prechodové oblasti mosta a príslušné úpravy okolia. Súčasťou konštrukcie mosta bude aj lávka pre peších. V rámci stavby budú zrealizované preložky inžinierskych sietí, úprava verejného osvetlenia a umiestnenie nových prvkov dopravného značenia. Staticky je nový most projektovaný tak, aby vyhovoval osobnej doprave a súčasne aj bežnej nákladnej doprave zabezpečujúcej zásobovanie prevádzok.

Mesto Krupina má záujem zrealizovať stavbu nového mosta v čo najkratšom možnom čase, aby mohla slúžiť občanom mesta a aby dopravná situácia v meste bola lepšia, plynulejšia a hlavne bezpečná.

Systém zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na území mesta Krupina

Biologicky rozložiteľné komunálne odpady sa v zmysle platnej legislatívy delia na:

A) 20 02 01 - biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov (ďalej len „BIOODPAD“)

B) 20 01 08 – biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad

C) 20 01 25 – jedlé oleje a tuky

Čo vlastne je biologicky rozložiteľný odpad?

Biologický odpad je biologicky rozložiteľný odpad (ďalej len BRO) zo záhrad a z parkov, potravinársky a kuchynský odpad z domácností, reštaurácií, zo stravovacích a z maloobchodných zariadení a porovnateľný odpad z potravinárskych závodov. Je ním teda ten „klasický“ zelený odpad, medzi ktorý patria napr. kvety, tráva, listie, drevný odpad zo strihania a orezovania krovin a stromov, vypletá burina, pozberové zvyšky z pestovania, zhnité ovocie a zelenina, piliny, drevná štiepka, hobliny, drevný popol.

Pod pojmom BRO rozumieme taktiež o. i. „kuchynský odpad“, ktorým sú napr. šupy z čistenia zeleniny a ovocia, kávové a čajové zvyšky, vaječné škrupiny, starý chlieb, zvyšky jedla, škrupinka z orecha, vlasy, chlpy, papierové vrečko znečistené zeleninou, ovocím, maslom, džemom, potraviny po záručnej dobe alebo inak znehodnotené, použitá papierová vreckovka a servítko, nespracované zostatky surovín, neskonsumované zostatky pokrmov a potravín rastlinného ale i živočíšneho pôvodu a pod., vrátane jedlých olejov a tukov.

Za nakladanie s komunálnymi odpadmi, vrátane tých biologicky rozložiteľných, zodpovedá obec. Ak sa však jedná o biologicky rozložiteľný odpad pochádzajúci z prevádzky tzv. spoločného stravovania (napr. reštaurácia, závodná kuchyňa, bufet, hotel s reštauráciou, a pod.), zodpovedá zaň prevádzkovateľ tohto zariadenia.

Prevádzkovateľ kuchyne je povinný zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľných odpadov, ktorých je pôvodcom na vlastné náklady. Z uvedeného vyplýva, že ten, kto vykonáva zber BRO odpadu od prevádzkovateľa kuchyne, nemusí mať na túto činnosť uzavretú zmluvu s obcou, ale len s konkrétnym prevádzkovateľom

A) 20 02 01 - biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov (ďalej len „BIOODPAD“)

1/ Biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov (ďalej len „BIOODPAD“) sa na území mesta Krupina zhodnocuje kompostovaním.

2/ V rodinných domoch, záhradách a rekreačných chalupách si občan prednostne kompostuje BRKO formou domáceho kompostovania v súlade s ustanoveniami Novelizácie č.1 VZN č.7/2019 o nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom na území mesta Krupina

a podmienkami dohody o kompostovaní uzavretej medzi Mestom Krupina a producentom BRO. **Príloha - DOHODA o kompostovaní je súčasťou tohto vydania Infolistov 2021. Mesto Krupina si dovoľuje požiadať každého obyvateľa mesta bývajúceho v rodinnom dome, ktorý zhodnocuje biologicky rozložiteľný odpad zo svojej záhrady, resp. zo záhradkárskeho osád formou kompostovania o vyplnenie tejto dohody, podpísanie a doručenie na MsÚ.**

3/Ak má fyzická osoba -poplatník väčšie množstvo zeleného biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu (listie, konáre, burina, tráva), ktoré nie je schopný skompostovať v domácom kompostovisku, prípadne nemá možnosť domáceho kompostovania, môže takýto odpad priviesť celoročne do zberného dvora, Krupinica 427,

ktorý je prevádzkovaný oprávnenou osobou, ktorá má s Mestom Krupina uzatvorený zmluvný vzťah.

4/Mesto Krupina zabezpečuje každoročne kampaňový sezónny zber BRKO najmenej dvakrát do roka, a to v jarom a jesennom období, o čom informuje fyzické osoby -poplatníkov o harmonograme kampaňového sezónneho zberu BIOODPADU prostredníctvom oficiálnej internetovej stránky mesta.

5/Vianočné stromčeky je možné ukladať k zberným nádobám

6/Zelený bioodpad je zakázané spaľovať a ukladať do zberných nádob na zmesový KO.

7/Za zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad v chatových oblastiach a v záhradkárskeho osádach zodpovedá pôvodca odpadu. Ukladanie biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad mimo pozemkov užívaných vlastníkmi chatových nehnuteľností a záhradkárskeho osád je zakázané.

B) 20 01 08 – biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad

Od 1.1.2021 Mesto Krupina zaviedlo zber kuchynského odpadu od bytových domov. Pre zber a spracovanie kuchynského odpadu boli k jednotlivým bytovým domom pridelené hnedé 660l zberné nádoby v počte 27 ks s etiketou bioodpad, do ktorých obyvatelia vkladajú kuchynský odpad. Každá domácnosť v bytovom dome bola vybavená perforovaným viedierkom s informačným letákom, na ktorom bolo uvedené, čo do zbernej nádoby patrí a čo nepatrí. Kuchynský odpad tak obyvatelia začali triediť už priamo vo svojich domácnostiach. Pohodlné triedenie pri zdroji – v kuchyni – **bez plesní, zápachu a výluhov bioodpadu** – výrazne zvýši spokojnosť a participáciu zapojených domácností. Mesto Krupina preto zvolilo pre občanov, obyvateľov bytových domov nádoby, ktoré svojimi vlastnosťami zabránia týmto negatívnym prejavom. Zelený 7 l špeciálny košík s prevzdušňovaním v kombinácii s kompostovateľnými vreckami udrží bioodpad dlhšie bez zápachu a hnilobných prejavov a zabezpečuje minimalizovanie neželaného zápachu, ktorý vzniká pri anaeróbnej aktivite baktérií. Dá sa umiestniť pod kuchynský drez, extra široký otvor košíka umožňuje jednoduché zosýpanie odpadu priamo z taniera či misy. Každodenné vyhadzovanie bioodpadu je vďaka košíku jednoduché, bezpečné a veľmi hygienické. Vlhkosť odpadu je vďaka prevzdušneniu zredukovaná o 15-30% bez vzniku tekutiny na dne košíka.

Preto apelujeme na obyvateľov bytových domov, aby využívali výhradne biologicky rozložiteľné vrecká, ktoré sa dajú zakúpiť v predajniach drogérie, dokonca aj v známom bezobalovom obchodíku u pani Grétky Šípkovej na ulici Obchodnej v Krupine. „Bežné plastové vrecká je zakázané používať, keďže kuchynský bioodpad znehodnocujú a napokon skončí na skládke zmiešaného komunálneho odpadu tak, ako to bolo doposiaľ. V prípade, že nemáte rozložiteľné vrecká, nepoužite hocijaké iné, ale radšej papierové. Ak musíte použiť bežné igelitové vrecko, bioodpad do neho vysypte a znečistené vrecko dajte do čiernej nádoby na komunálny odpad. Pokiaľ nie je plastové vrecko znečistené, patrí do triedeného zberu.

Čo sa týka rodinných domov na území mesta Krupina, Mesto Krupina podalo ešte v decembri 2020 žiadosť na Environmentálny fond o poskytnutie podpory formou dotácie na rok 2021 za účelom obstarania kompostérov do domácností na území mesta. Prínosom projektu je vytvorenie lepších podmienok na predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných odpadov a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov na území mesta, čím znížime množstvo skládkového odpadu, zvýšime mieru triedenia a hlavne optimalizovania nákladov na odpadové hospodárstvo a hlavne splnenie legislatívnej povinnosti o nakladaní s BRKO.

Kompostovať môžeme rôznymi spôsobmi, či už vo vakoch, kompostéri, alebo „len tak“, no princíp je vždy rovnaký. Prečítajte si, ako správne kompostovať a tiež to, čo do kompostu nepatrí a vytvorte si kvalitný zrejmý kompost, ktorý napríklad môžete využiť ako hnojivo na paradajky.

Ako na kompost?

Správne kompostovanie odpadu sa nezaobíde bez vhodného miesta, kde kompost plánujeme založiť. Najvhodnejšie je to v tieni stromov, kde slnko nesvieti vôbec alebo len nepriamo. Horúce slnečné lúče by spôsobovali vysušovanie kompostu a k samotnému kompostu by ani nestihlo dôjsť. Ak je kompost príliš suchý, zalejeme ho vodou, no musíme zabrániť premočeniu. Kompostovanie funguje na princípe rozkladania hmoty, ktorá sa následne mení na výživný kompost, vhodný na hnojenie zeleniny či kvetín v záhrade. Bioodpad sa pomocou pôsobenia mikroorganizmov mení na výživné hnojivo, pomocou ktorého vrátime do záhrady živiny, ktoré sme z nej prostredníctvom plodov a listia odobrali. Pre kompost a jeho fungovanie je potrebný dostatočný prísun vzduchu pomocou vetracích otvorov, kde vzduch, okrem iného, aj kompost vetrá, a tak zabráňuje jeho páchnutiu, nakoľko správne založený kompost nesmrdí. Či už uprednostňujete kompostovanie v kompostéri, alebo kompostovanie vo vakoch, obe možnosti sú si rovnocenné a prinesú vám rovnaký výsledok.

Čo nepatrí do kompostu?

Úspešné kompostovanie závisí od surovín, ktoré do kompostu ukladáme. Do kompostu môžeme dať všetok rozložiteľný bioodpad zo záhrady, kuchynský odpad, kvety, zeleninu, ba aj odpad zo zvierat, ako je trus a podobne. Striktne sa však vyhybame rastlinám, ktoré sú napadnuté škodcami či chorobami – tieto škodcovia a choroby by mohli kompost kontaminovať a celý ho tak znehodnotiť. Vyhybame sa aj burinám so zrelými semenami, ktoré by mohli začať v komposte klíčiť a rozmnožovať sa. Do kompostu nedávame ani pýr, ktorý sa rozmnožuje koreňmi a kompost by mohol celý „obsadiť“. Ďalej doň nepatria ani chemicky ošetrené rastliny, kde použité chemikálie môžu ohroziť mikroorganizmy, ktoré majú na starosti proces rozkladania. Vyhybame sa taktiež orechovým listom, ktoré obsahujú silice, vďaka ktorým sa rozkladajú veľmi pomaly. Ak sa vyhnete používaniu vyššie uvedených prísad, zabezpečíte, že váš kompost bude kvalitne zrieť a po čase sa zmení na výživné hnojivo.

Urýchľovač kompostovania a tipy na záver

Urýchľovač kompostovania je prípravok, ktorý možno zakúpiť takmer v každom záhradkárstve. Ide väčšinou o tekutinu, ktorú je potrebné rozmiešať s vodou a kompost ňou poliať. Urýchľovač kompostovania obsahuje mikroorganizmy, ktoré pomáhajú kompostovaniu, a tak ho urýchlia. Ide o tie isté mikroorganizmy, ktoré by sa v našom komposte vytvorili časom, no pomocou urýchľovača kompostovania ich tam môžeme dodať hneď a rozkladanie začne oveľa skôr. Pre ochranu kompostu nasadte navrch tekvice. Ich veľké listy zabránia slnku, aby kompost vysušil, udržia vlhkosť a vytvoria mikroklimu vhodnú na správne kompostovanie a rozkladanie. O takúto tekvicu sa nemusíte príliš starať a aj tak sa vám na

jeseň odmenia bohatou úrodou. Ich korene budú regulovať vlhku v komposte, čo pomôže najmä tým, ktorí nevedia odhadnúť správne množstvo vody v komposte.

Kompostovanie odpadu je spôsob udržateľného hospodárenia v záhrade bez použitia pesticídov či umelých hnojív. Či už kompostujete vo vakoch, alebo v kompostéri, výsledkom je vždy kvalitný zrejmý kompost vhodný ako prírodné hnojivo. Majte na mysli, čo nepatrí do kompostu, dodržte správnu vlhkosť kompostu a o chvíľu sa budete môcť tešiť z prírodného hnojiva, ktoré nesmrdí.

Čo získame zberom kuchynského bioodpadu?

Odpady nepôjdu zbytočne na skládku. Vrátime do prírody, čo si z nej berieme, teda šetríme životné prostredie. Okrem environmentálneho prínosu zber bioodpadu má aj ekonomický prínos – za každú uloženú tonu na skládke platíme vysoké poplatky, týmto triedením môžeme množstvo zmesového komunálneho odpadu znížiť. Ak budeme mať menej zmesového komunálneho odpadu, mohla by sa postupne znížiť aj frekvencia vývozu nádob s komunálnym odpadom.

Kuchynský odpad má na našu planétu veľký negatívny vplyv – znečisťuje ovzdušie, pôdu, podzemné vody a pod.. Vyhodený kuchynský odpad nachádzajúci sa v zberných nádobách na zmesový odpad sa odváža na skládku, kde hnije, zapácha, pričom sa vytvára najsilnejší skleníkový plyn – metán, ktorý prispieva k neželaným klimatickým zmenám.

Zapojením sa do triedenia tohto odpadu urobíme niečo pre seba ako aj pre našu planétu.

Interval vývozu zberných nádob je minimálne 1 x 14 dní zo stojísk zberných nádob. Reálne intervaly vývozu zberných nádob budú zabezpečované v závislosti od množstva uloženého biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu tak, aby sa zamedzilo ich preplňovaniu a vzniku zápachu.

C) 20.01.25 – jedlé oleje a tuky

V súčasnosti na území mesta je zavedený donáškový zber použitých jedlých olejov a tukov do Zberného dvora, Krupinica 427. V blízkej budúcnosti, teda od druhej polovice tohto roka Mesto Krupina pripravuje zber tejto komodity priamo od rodinných a bytových domov. Nech zber prebieha akýmkoľvek spôsobom, vždy musíme dodržať nasledovný postup – olej zbierame do suchých a čistých PET fliaš (najlepšie priesvitných), alebo originálnych obalov, ktoré sa dajú bezpečne uzavrieť. Do fliaš nalievajme olej až po jeho vychladnutí. Snažme sa o to, aby bol olej bez zvyškov potravín. Jednoznačne platí zásada:

1/ **Nevylievajte použitý olej alebo tuk do odtoku** - Olej zanáša a v niektorých prípadoch až upcháva kanalizáciu, láka hlodavce a spôsobuje problém aj pri čistení odpadových vôd.

Rastlinný olej ale aj živočíšne tuky rozptýlené vo vode poškodzujú ryby, vtáky, cicavce a iné druhy zvierat. Zvieratá, ktoré sú potiahnuté živočíšnymi tukmi alebo rastlinnými olejmi, môžu uhynúť na podchladenie, dehydratáciu, hnačku alebo vyhladovanie. Môžu sa tiež utopiť alebo stať sa obeťou predátorov. Ryby a iné vodné organizmy sa môžu udusiť v dôsledku vyčerpania kyslíka spôsobeného rozliatymi živočíšnymi tukmi a rastlinnými olejmi vo vode. Unik živočíšnych tukov a rastlinných olejov do vody má rovnaké alebo podobné ničivé účinky na vodné prostredie ako ropné oleje.

2/ Olej do zbernej nádoby NEVYLIEVAJTE!

Vo výnimočných prípadoch môžete v úplne malých množstvách použiť jedlý olej kompostovať aj na domácom kompostovisku (na 1m³ kompostovaného materiálu maximálne 1 dcl použitého oleja ročne). Olej je nevyhnutné dôkladne zmiešať so savým materiálom (slama alebo piliny). Takýto kompost je potrebné mať zakrytý proti dažďu, aby sa úplne predišlo vyplaveniu oleja do pôdy.

Oddelenie výstavby, ŽP a RR

Príloha-DOHODA o kompostovaní je súčasťou tohto vydania Infolistov 1/2021 strana 31-32.

Mesto Krupina si dovoľuje požiadať každého obyvateľa mesta bývajúceho v rodinnom dome, ktorý zhodnocuje biologicky rozložiteľný odpad zo svojej záhrady, resp. zo záhradkárskeho osád formou kompostovania o vyplnenie tejto dohody, podpísanie a doručenie na MsÚ.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 v meste Krupina

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 na Slovensku je založené na novom koncepte. Prvýkrát v histórii došlo k zmene spôsobu sčítania a namiesto tradičného sčítania sa uskutočňuje integrované sčítanie, ktoré je z hľadiska použitých metód kombinovaným sčítaním. Integrované sčítanie je založené na kombinácii údajov z administratívnych zdrojov údajov a údajov získaných od obyvateľov. Rozhodujúcim okamihom sčítania, ku ktorému sa vzťahujú údaje zisťované počas doby sčítania obyvateľov, domov a bytov je polnoc z 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 je moderným plne elektronickým sčítaním. Je realizované v dvoch etapách – sčítanie domov a bytov a sčítanie obyvateľov.

Sčítanie domov a bytov prebiehalo v období od 1. júna 2020 do 12. februára 2021. Toto sčítanie vykonalo mesto v spolupráci so Štatistickým úradom SR. Obyvatelia sa na sčítaní domov a bytov nepodieľali. Predmetom sčítania domov a bytov v našom meste bolo 4759 domov a bytov. Z tohto celkového počtu slúži na bývanie 3300 bytov.

Z dôvodov pretrvávania závažnej epidemiologickej situácie spôsobenej šírením ochorenia COVID-19 v Slovenskej republike bolo aj sčítanie obyvateľov rozdelené na dva termíny.

V období od 15. februára 2021 do 31. marca 2021 prebehlo tzv. samosčítanie obyvateľov. Za týchto šesť kalendárnych týždňov sa využitím počítača, tabletu alebo mobilu sčítalo 6915 našich obyvateľov, čo predstavuje 90,49 % zo všetkých obyvateľov mesta.

Obyvatelia, ktorí sa doteraz nesčítali či už preto, že sa nemohli alebo nevedeli, môžu ešte využiť asistované sčítanie. Asistované sčítanie sa v zmysle novely zákona začalo od 1.4.2021 (podľa epidemiologickej situácie). To znamená, že každá obec bude mať stanovené na základe rozhodnutia predsedu SÚ SR, kedy sa v nej bude realizovať asistované sčítanie. Dátum sa určí na základe rozhodnutia predsedu SÚ SR a bude podložené stanoviskom regionálnych úradov, Úrad regionálneho zdravotníctva a pod. Toto asistované sčítanie bude trvať 6 týždňov. Presný termín asistovaného sčítania v našom meste bude včas oznámený na mestskej webovej stránke, ale aj prostredníctvom káblovej televízie.

Obyvateľ, ktorý chce využiť asistované sčítanie, má dve možnosti. Môže navštíviť kontaktné miesto na mestskom úrade alebo telefonicky požiadať o mobilného asistenta.

Kontaktné miesto máme zriadené v zasedacej miestnosti Mestského úradu. Bude otvorené v termíne stanovenom SÚ SR počas aktuálnych úradných hodín mesta. Na kontaktnom mieste Vám radi pomôžu stacionárni asistenti sčítania.

V prípade, že obyvateľ z nejakého dôvodu nemôže navštíviť kontaktné miesto (napr. z dôvodu imobility), požiada telefonicky o mobilného asistenta sčítania. Mobilní asistenti sčítania budú pôsobiť na území mesta a na základe telefonickej požiadavky obyvateľa, navštívia jeho domácnosť.

Požiadať o mobilného asistenta sčítania môžete na telefónnom čísle: 045/ 555 03 23

Dakujeme všetkým, ktorí sa zapojili do elektronického sčítania a pomohli so sčítaním aj svojim rodinným príslušníkom alebo susedom. Zároveň apelujeme na tých, ktorí si túto povinnosť ešte nespĺnili, aby sledovali oznamy o vyhlásení asistovaného sčítania a navštívili kontaktné miesto na Mestskom úrade v Krupine alebo požiadali o pridelenie mobilného asistenta sčítania.

Pripomíname, že v súlade so zákonom o sčítaní sú všetci obyvatelia Slovenska povinní sčítať sa. Pod pojmom obyvateľ sa v tomto prípade rozumie každý, kto má na Slovensku trvalý, prechodný, ale aj tolerovaný pobyt. Sčítať sa je povinný aj občan Európskej únie, ktorý má na území Slovenska obvyklý pobyt. Ďalej obyvatelia

tretích krajín, ktorí majú na Slovensku trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt. Sčítať neplnoleté osoby, teda deti, je povinný rodič, respektíve zákonný zástupca.

Zákon o sčítaní pozná aj sankcie za nespĺnenie si povinnosti. Obyvateľovi môže byť udelená pokuta obcou od 25 do 250 eur.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov ako jediné zisťovanie umožňuje zapojenie všetkých obyvateľov SR. Prináša po desiatich rokoch komplexný pohľad na to ako sa Slovenská republika a jej obyvatelia za desať rokov zmenili a má veľký význam pre podporu rozhodovania, čo môže posunúť Slovensko vpred. Sčítanie prinesie nenahraditeľné informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach, o domácnostiach obyvateľov a ich bývaní. Mnohé zo zisťovaných údajov v sčítaní obyvateľov, domov a bytov sú jedinečné a nie je možné ich v rovnakom rozsahu získať z iných zdrojov.

Matričný úrad v Krupine bilancoval rok 2020 Krupina

Matričný úrad mesta Krupina vedie matričnú agendu za mesto Krupina a príslušné obce Devičie a Žibritov, v súlade so Zákonom č. 154/1994 Z. z. o matrikách v znení neskorších predpisov, so Zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine, so Zákonom č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov, so Zákom č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov; osvedčovanie listín a podpisov na listinách v súlade so Zákom č. 599/2001 Z. z. o osvedčovaní podpisov a listín obcou.

Štatistický prehľad o matričných udalostiach za rok 2020:
Rodná matrika – 0 narodených detí

Šobášna matrika – 28 uzavretých manželstiev

Úmrtná matrika – 217 úmrtí

Dodatočné záznamy – 26 (zmeny mena a priezviska podľa §7 zák. č. 300/1993 Z. z., úprava priezviska podľa §16, §19 zák. č. 154/1994 Z. z., opravy údajov, osvojenie, rozvody, a pod.)

Uznanie otcovstva k nenarodenému dieťaťu vykonané pred Matričným úradom Krupina – 50

Zápis do osobitnej matriky – 5

Vydanie druhopisov z matričných kníh – 316

Potvrdenia z matričnej evidencie a iné úkony matriky: 1592
 Viacjazyčný štandardný formulár k RL, SL, UL, potvrdenie o žití, pri pohrebe, pri uzavretí manželstva pre zamestnávateľa, potvrdenie pre uzavretie manželstva v zahraničí, potvrdenie o zmene priezviska po rozvode manželstva, oznámenia, dožiadania alebo potvrdenia pre – okresné súdy, exekútorské úrady, okresné úrady, sociálnu poisťovňu, zdravotné poisťovne, daňové úrady, ÚDZS, matričné úrady, políciu, mestské/obecné úrady, veľvyslanectvá, odbor civilnej obrany a krízového riadenia štátu, fyzické osoby a ďalšie štátne a súkromné inštitúcie, odrevidovanie elektronického zápisu, elektronický zápis elektronicky nespracovaného zápisu.
 Sumár všetkých matričných úkonov a úkonov súvisiacich s činnosťou matričného úradu vykazovaných v štatistickej správe pre Ministerstvo vnútra za rok 2020 - 2234
 Počet všetkých osvedčených podpisov - 3124
 Počet všetkých osvedčených listín - 1208
 Žiadosti o poskytnutie informácií - 1592
 Oznam o úmrtí 217x6 = 1302
 Oznam o uzavretí manželstva - 42
 Korešpondencia - 19
 Žiadosti o poskytnutie informácií e-mail + pošta - 43
 Potvrdenie o žití - 65
 VVF - 22
 Avízo - 99
 Uzavretie manželstva - 28
 Úmrtia - 217
 Dodatočné záznamy - 26
 Uznatie otcovstva - 55
 Zápis do OM - 5
spolu: 2234

Demografický vývoj obyvateľstva v meste Krupina január - február 2021 (vyhotovené k 17.3.2021)

Naši novonarodení Krupinčania : 9 detí

Leonard Gregáň	Júlia Bartíková
Janko Slámka	Lea Bombiczová
Jakub Dado	Tobias Dang Van
Juraj Smatana	Šimon Malček
Karin Kačinychová	

Manželstvo uzavreli 2 páry:

Ing. Róbert Holka a JUDr. Michaela Macháčová
Marek Melíšek a Nikola r. Cibul'ová

Opustilo nás 24 spoluobčanov:

Juraj Brláš, 77-r.	Vladimír Orban, 54-r.
Malvína Škrlecová, 90-r.	Juraj Frčka, 88-r.
Július Kučera, 78-r.	Mgr. Anna Balážová, 79-r.
Stanislav Filip, 71-r.	Mária Dadová, 83-r.
Mária Melichová, 82-r.	Juraj Kružliak, 22-r.
Jaroslav Bartoš, 65-r.	Stanislav Kováč, 37-r.
Viera Júdová, 79-r.	Marian Darida, 70-r.
Ján Hriňo, 75-r.	Ľubomír Lukáč, 74-r.
Marta Cibul'ová, 73-r.	Jaroslav Fürhoffer, 72-r.
Anna Rybáriková, 80-r.	Ján Klimko, 75-r.
Ing. Peter Spodniak, 80-r.	Vladimír Benko, 94-r.
MVDr. Daniel Kolény, 89-r.	Milan Hámorský, 71-r.

Ing. Adriana Žabková

Mestská polícia v Krupine informuje...

Mestská polícia v Krupine v roku 2020 pracovala v zložení náčelník MsP a dvaja členovia MsP.

Celkovo v roku 2020 Mestská polícia v Krupine vyriešila spolu 492 priestupkov, z toho 170 priestupkov uložením blokovvej pokuty vo výške 1940€, 320 priestupkov dohováráním a 2 priestupky proti majetku riešila spisovým materiálom nakoľko sa podarilo zistiť páchatel'a priestupku.

Z daného počtu priestupkov riešených v blokovom konaní súviselo 167 v oblasti dopravy na sumu vo výške 1890€, dva priestupky proti verejnému poriadku vo výške 30€ a jeden priestupok Iné priestupky v správe vo výške 20€.

Celkovo v roku 2020 došlo k odchyteniu 3 psov a tieto boli vrátené majiteľom nakoľko im ušli. Bolo skontrolovaných 262 osôb vo veciach podozrenia spáchania priestupkov, alebo prípadne pri páchaných iných protispoločenských činnostiach. Vykonaných bolo celkovo 30 dychových skúšok.

Kamerový systém napomohol preukázať spáchanie trestných skutkov, či priestupkov, ktoré riešila štátna polícia a v 60 prípadoch spáchanie priestupkov ktoré riešila Mestská polícia samostatne a to hlavne dopravné priestupky, ale aj proti verejnému poriadku. Mestská polícia v Krupine spolupracovala so štátnou políciou či už na úseku priestupkovosti, ale aj na úseku trestnej činnosti a inej protispoločenskej činnosti.

Mestská polícia v Krupine vykonala zabezpečovanie verejného poriadku na kultúrnych, športových podujatiach, ako boli oslavy Silvestra a Nového roka, predvolebný míting ĽS Naše Slovensko, voľby do NR SR, slávnostný akt kladenia vencov pri príležitosti osláv oslobodenia mesta Krupina, cyklistické preteky CENA MESTA KRUPINY, celoplošné testovanie súvisiace s ochorením COVID 19, zabezpečenie dohľadu v cestnej premávke pri kosení, či odvoze sena pri cestách, a iné podujatia. Tiež zabezpečila odstránenie troch vrakov osobných motorových vozidiel z ulíc nášho mesta.

V období od 1.1.2021 do 28.2.2021 Mestská polícia v Krupine celkovo riešila 35 priestupkov, kde 25 bolo vybavených dohováráním, 10 priestupkov bolo vyriešených v blokovom konaní. 9 priestupkov uložených v blokovom konaní súviselo s porušením predpisov v doprave, v jednom prípade išlo o priestupok Iné priestupky v správe.

Mestská polícia v Krupine spolupracovala s orgánmi činnými v trestnom konaní a v odôvodnených prípadoch poskytla aj kamerové záznamy pre vykonané šetrenie vo veci spáchaných trestných činov, priestupkov, dopravných nehôd, ktoré sú dokumentované a riešené štátnou políciou.

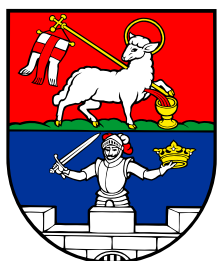
V uvedenom období bolo skontrolovaných 52 osôb, hlavne v súvislosti s podozrením páchania priestupkov, porušení Všeobecne záväzných nariadení mesta Krupiny ako aj osôb, ktoré obťažovali spoluobčanov prosbou o poskytnutie finančných prostriedkov.

Mestská polícia v Krupine spolupracovala so štátnymi a verejnými inštitúciami pri vykonávaných opatreniach prijatých Krízovým štábom Vlády SR, Úradom verejného zdravotníctva SR, krízového štábu Mesta Krupiny. Táto spolupráca naďalej prebieha. Ide hlavne o zabezpečenie kontroly dodržiavania prijatých opatrení. Touto cestou chcem požiadať každého občana, firmy, podnikateľské subjekty o dodržiavanie opatrení v súvislosti pandémie ochorenia COVID-19.

Dávam do povedomia, že Mestská polícia v Krupina nevykonáva 24 – hodinovú službu a preto v prípade priameho ohrozenia na živote, zdraví a majetku volajte telefónne číslo 112, prípadne 158. Telefónne číslo Mestskej polície v Krupine je 0918 388 800.

Martin Gabera, náčelník MsP Krupina

INEKO opäť hodnotil hospodárenie samospráv, Krupina obstála výborne!

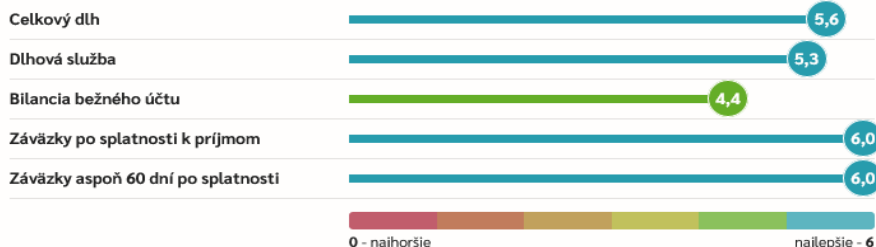
Nezávislý inštitút pre ekonomické a sociálne reformy INEKO pravidelne každoročne už od roku 2009 hodnotí hospodárenie obcí, miest a samosprávnych krajov podľa rozličných ekonomických ukazovateľov, ktoré hovoria o celkovej ekonomickej kondícii každej samosprávy. V poslednom zverejnenom hodnotení za rok 2019 dostalo naše mesto veľmi pekné 23. miesto spomedzi celkovo 141 hodnotených samospráv miest, čo nás s hodnotením „Výborné finančné zdravie“ radí medzi najlepšie hospodáriace mestá na Slovensku. V grafoch sú uvedené hodnoty aj za rozpočtové a príspevkové organizácie mesta, ako aj za všetky dcérske spoločnosti, ktoré zriadilo Mesto Krupina. Z uvedených údajov je zrejme, že hospodárime zodpovedne so zverenými finančnými prostriedkami, grantmi, dotáciami, fondmi, plníme si záväzky voči dodávateľom a zároveň aktívne zabezpečujeme čerpanie kapitálového rozpočtu - investičnú výstavbu a rozvoj nášho mesta. Všetky podrobné informácie o hospodárení nášho mesta, ale aj iných samospráv v rámci Slovenskej republiky, ktoré Vás budú zaujímať sa môžete dozvedieť na internetovej stránke: www.hospodarenieobci.sk

Ing. Radoslav Vazan
primátor mesta Krupina

Finančné zdravie

5,3
z max. 6

Výborné

[Podrobné hodnotenie a informácie >](#)

Rozpočtové, príspevkové a neziskové organizácie

Základná škola Jozefa Cígera Hronského	1,3 mil. €	Základná škola, Eleny Maróthy Šoltésovej 1,2 mil. €	1,2 mil. €
SVETLO Krupina, n.o.	356,1 tis. €	Materská škola, Malinovského 874, Krupina	772,2 tis. €
Základná umelecká škola Krupina	187,7 tis. €	DOMČEK - Centrum voľného času	342,1 tis. €
		KULTÚRNE CENTRUM a MÚZEUM ANDREJA SLÁDKOVIČA V KRUPINE	99,6 tis. €

[Podrobnejšie údaje o organizáciách >](#)

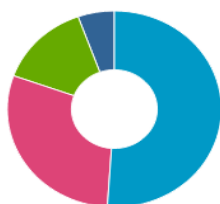
Dcérske organizácie

Mestské lesy, s.r.o.	1,3 mil. €	Mestský podnik služieb s.r.o.	272,2 tis. €
Mestský bytový podnik, s.r.o.	247,0 tis. €		

[Podrobnejšie údaje o organizáciách >](#)

Príjmy

8,2 mil. €

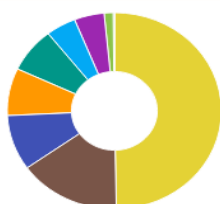
Daňové príjmy	51,0 %
Granty a transfery	29,5 %
Nedaňové príjmy	14,0 %
Príjmy z transakcií s finančnými...	5,5 %

Krupina ■
priemer miest ■

[Podrobná štruktúra príjmov >](#)

Výdavky

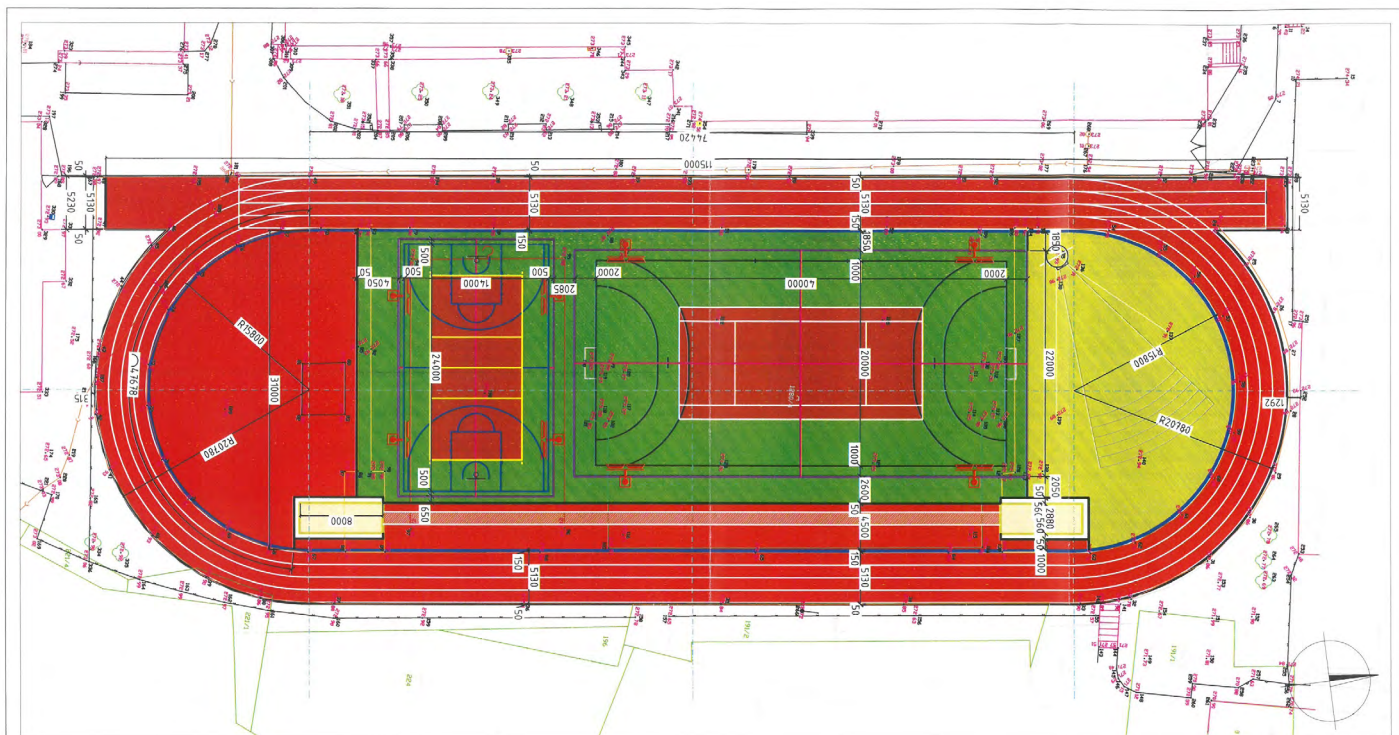
7,6 mil. €

Vzdelávanie	49,7 %
Všeobecné verejné služby	15,4 %
Rekreácia, kultúra a náboženstvo	9,1 %
Bývanie a občianska vybavenosť	7,8 %
Ekonomická oblasť	7,4 %
Ochrana životného prostredia	4,5 %
Sociálne zabezpečenie	4,5 %
Verejný poriadok a bezpečnosť	1,4 %
Zdravotníctvo inde neklasifikované	0,2 %
Obrana	0,0 %

Krupina ■
priemer miest ■

Mesto Krupina plánuje zrekonštruovať športový areál škôl

Mesto Krupina plánuje pokračovať a modernizovať areál našich základných škôl. Poslednou doposiaľ neobnovenou časťou rozsiahleho školského areálu je atletický a športový areál medzi školami, kde plánujeme obnoviť atletickú dráhu a atletické sektory a dobudovať vo vnútornej časti ihriská na loptové hry. 30. marca 2021 sme preto podali kompletnú žiadosť na Fond na podporu športu a požiadali o podporu nášho projektu pod názvom „Rekonštrukcia atletických zariadení v areáli základných škôl“. Využitie areálu plánujeme nielen pre obe naše základné školy, ale aj pre stredné školy - Gymnázium Andreja Sládkoviča a Strednú odbornú školu obchodu a služieb. Aj z tohto dôvodu sme požiadali Banskobystrický samosprávny kraj ako zriaďovateľa oboch stredných škôl o spolufinancovanie projektu. Na rokovaní Zastupiteľstva BBSK dňa 11. marca 2021 sme tento projekt jednoducho podporili a BBSK tak vyčlenil zo svojho rozpočtu 160 783,75 EUR na spolufinancovanie projektu, čo tvorí 25% z celej hodnoty investície. Následne sme na rokovaní Mestského zastupiteľstva v Krupine dňa 19. marca 2021 tiež predložili návrh uznesenia na spolufinancovanie projektu a to v rovnakej výške 25%, ako v prípade spolufinancovania z Banskobystrického samosprávneho kraja. Mestské zastupiteľstvo spolufinancovanie schválilo. Verím, že náš projekt bude zo strany Fondu na podporu športu schválený a náš školský areál dostane do vienka nové športoviská nielen pre vyučovanie telesnej výchovy, ale aj na organizovanie rôznych športových podujatí pre základné a stredné školy, či voľno-časové športové využitie pre verejnosť.

Podakovanie za kvalitnú prípravu projektu patrí Oddeleniu projektového manažmentu mesta pod vedením Ing. Dajany Bellákovéj a Oddeleniu výstavby, životného prostredia a regionálneho rozvoja pod vedením Ing. Jaroslavy Uramovej, osobitne p. Zdenkovi Lalkovi.

Ing. Radoslav Vazan, primátor mesta Krupina

Výzva na zachovanie genofondu starých hontianskych odrôd

Vážení spoluobčania!

Mesto Krupina plánuje zachovávať staré hontianske odrody ovocných stromov pre ďalšie generácie a postupne obnovovať ovocný sad na Papuľke.

Aj z tohto dôvodu si Vás, obyvateľov mesta dovoľujem požiadať o spoluprácu a informácie ohľadom výskytu tradičných hontianskych odrôd – čerešní, jabloní, hrušiek, sliviek, či iných druhov na území nášho mesta. Prosím Vás preto o zaslanie fotografie stromu, názvu odrody, opisu jeho lokalizácie - GPS súradnice, kde sa strom nachádza, či iné dôležité informácie, ktoré nám napomôžu vytvoriť si databázu tradičných odrôd.

Informácie prosím zasielať na e-mailové adresy:

krupina@krupina.sk alebo **ic@krupina.sk**

Za spoluprácu a pomoc ďakujeme!

Ing. Radoslav Vazan,
primátor mesta Krupina

Foto: Ing. Milan Ďuroch

„Nemožno mi t'a nenavštíviť milá Krupina, rodisko Sládkoviča Andreja“

Mesto Krupina pripravuje na turistickú sezónu otvorenie chodníka PRECHÁDZKA PO STOPÁCH V RODISKU ANDREJA SLÁDKOVIČA. Turistom, návštevníkom nášho mesta ale aj obyvateľom Krupiny ponúkne prechádzku po miestach, ktoré súvisia so životom Andreja Sládkoviča. Samozrejmosťou súčasťou prechádzky sú všetky významné pamiatky v meste, ktoré majú svoju historickú hodnotu. Malý okruh - prechádzka v historickom centre mesta má 15 zastavení a je naplánovaná v dĺžke približne 2 km. Na chodníkoch v meste nájdete stupaje „Andreja Sládkoviča“, ktoré vás prevedú od pamiatky k pamiatke. Pri každej budove a pamiatke v meste bude umiestnená tabuľka s textom a QR kódom, pomocou ktorého si vyhľadáte viac informácií ku konkrétnej pamiatke. Posledná zastávka v meste na Malom rínku, sa napája na Veľký okruh – prírodnú prechádzku, ktorá pokračuje na Náučný ekochodník od Štrampľochu – Tureckých studní, cez Barnove sady, Remízku, Papuľku, Močidlá, Mokrad až na Vartovku a späť do mesta. Dĺžka tejto prírodnej prechádzky je približne 6 km. Prechádzka po stopách Sládkoviča ponúkne pohľad na miesta, kde žil Andrej Sládkovič ale aj na kúsok prírody, ktorú mal náš rodák, ako je cítiť z jeho básni rovnako rád. Verte, mi, verte, krajania moji, vy žitá môjho priateľa!

Jarný gazdovský jarmok Mesto Krupina tento rok neusporiada

Na základe vyhlášky, ktorá sa zaoberá organizáciou hromadných podujatí/jarmoky, trhy, folklórne slávnosti, koncerty a pod./s účinnosťou od 8. februára 2021 a konzultácie s RÚVZ Zvolen, Mesto Krupina tohtoročný Jarný gazdovský jarmok na amfiteátri v Krupine, 17. apríla 2021, NEORGANIZUJE.

Núdzový stav sa na Slovensku od soboty 20. marca 2021 predlžuje o 40 dní t. j. do 28. apríla 2021.

Radi by sme povzbudili verejnosť k zodpovednému správaniu počas pretrvávajúcej pandémie ochorenia COVID-19. V spoločnom záujme ochrany zdravia je veľmi dôležité rešpektovať opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR, jeho odporúčania a rovnako aj odporúčania regionálnych úradov verejného zdravotníctva v SR – ich cieľom je prispieť k zamedzeniu šírenia ochorenia COVID-19. Stále je potrebné dbať na účinné hygienické pravidlá, ako je dôkladné umývanie rúk, sociálny odstup od cudzích osôb, respiračná hygiena, nosenie respirátorov v interiéroch, v preplnených priestoroch, vo verejnej hromadnej doprave, na miestach s vyššou koncentráciou ľudí a podobne.

Dalšie jarmoky, trhy a iné kultúrne podujatia v meste Krupina, tak ako boli plánované v roku 2021 sa budú konať v závislosti na protipandemických opatreniach v našej krajine.

Oddelenie kultúry, športu a cestovného ruchu

V Krupine chodí celá stredná odborná škola, prešli už 8928 km

V čase pandémie majú najťažšiu situáciu učitelia telesnej výchovy. Je takmer nemožné motivovať žiakov aby cvičili a urobili niečo pre svoje zdravie.

So zaujímavou myšlienkou prišiel Mgr. Marek Janek, učiteľ telesnej výchovy na Strednej odbornej škole obchodu a služieb Krupina. Nezaprel v sebe dušu atléta, a ako bývalý reprezentant SR v chôdzi, motivoval žiakov už od októbra 2020 k tejto zdraviu prospešnej činnosti, ktorou chodza bezpochyby je. Vymyslel medzitriednu súťaž v dĺžke prejdenej km jednotlivých žiakov. Pomocou aplikácie si zaznamenávajú vo svojich smartfónoch prejdenej kilometre, potom screenfotoposúľ učiteľovi telesnej výchovy a on vyhodnocuje každý mesiac jednotlivé triedy ako aj najlepších žiakov.

Samozrejme, že bokom neostal ani pedagogický zbor SOŠOaS Krupina. Pedagogickí zamestnanci ako aj vedenie školy, posielajú svoje nachodené kilometre autorovi súťaže.

Výhodou je, že si môžu zvoliť triedu, ktorej svoje prejdenej km venujú.

Tak sa podarilo k polročnému hodnoteniu spoločne prejsť 8928 kilometrov, čo je úctyhodné číslo. Samozrejme súťaž a chôdza na škole nekončí, žiaci a pedagogickí zamestnanci naďalej zaznamenávajú svoje prejdenej kilometre a tešia sa z dosiahnutých výsledkov.

Je chvályhodné, že pán učiteľ Marek, nerezignoval hneď na začiatku dištančného vzdelávania. Vymyslel a zrealizoval skvelú myšlienku a aktivitu, ktorá ho spája so žiakmi každý deň. Zároveň prispieva k ich posilneniu imunity a zlepšeniu zdravia a stmelovaniu triedneho kolektívu. Veď po sedení za počítačom vyjdú aspoň na chvíľu von do prírody a zbierajú km pre seba a svoju triedu do súťaže.

Ďakujem Mgr. Janekovi, ako aj všetkým, ktorí sa do súťaže zapájajú. Prispievajú tak k udržaniu spolupatričnosti žiakov a pedagogických zamestnancov školy.

**Mgr. Anna Borbuliaková,
riaditeľka SOŠOaS Krupina**

Mesiac február bol krátky, ale stihlo sa toho veľa!

V Materskej škole, Malinovského 874, Krupina, na jej Elokovanom pracovisku I. Krásku 60, sa z príspevku na výchovu a vzdelávanie pre MŠ zakúpila interaktívna tabuľa do novovytvorenej 12. triedy - Húseničky. Vzhľadom na to, že vývoj spoločnosti veľmi rýchlo napreduje, je začleňovanie inovatívnych interaktívnych programov, do edukačných činností v materskej škole, nevyhnutné. Po nainštalovaní výučbových programov začali aj tie najmenšie deti aktívne pozorovať a pracovať, s doposiaľ nepoznaným.

Hneď, ako to aktuálna epidemiologická situácia na Slovensku dovolila, sa otvorili triedy pre všetky deti materskej školy. Formou prezentácií, diskusie a rozhovorov sa deti o Fašiangoch a o tradíciách s nimi spojených nielen dozvedeli, ale aj osobne si zábavu zažili. Celý týždeň sa niesol vo veselí atmosfére, deti sa zabávali, tancovali, recitovali, spievali, súťažili, vyrábali masky a zdobili priestory svojich tried.

V tomto mesiaci sme sa mohli tešiť aj z pravého zimného počasia, kedy nám napadlo veľké množstvo snehu. Radosť a smiech zo zimného šantenia, bobovania a guľovania bolo počuť široko, ďaleko. Deti si spolu so svojimi pani učiteľkami v areáli škôlky postavili snehuliaka.

V závere mesiaca, hneď po roztopení snehu, sa začalo s revitalizáciou školského dvora. Mestské zastupiteľstvo, z rozpočtu mesta, vyčlenilo finančné prostriedky vo výške 15000 €. Zakúpili sa certifikované preliezkové zostavy ihrísk

(2 pružinové hojdačky, preliezková zostava - pirátska loď, lanová pyramída, preliezkový tunel, kruhová hojdačka). Už si len musíme počkať na pekné jaré počasia a deti si môžu plnohodnotne rozvíjať svoje pohybové schopnosti a zručnosti. Podakovanie patrí pani riaditeľke, Mgr. Dane Cibulovej, poslankyniam a poslancom mestského zastupiteľstva a pánovi primátorovi mesta Krupina, Ing. Radoslavovi Vazanovi.

Zároveň ďakujeme pánovi primátorovi aj za zabezpečenie sponzorského príspevku, respirátorov FFP2, pre všetkých zamestnancov materskej školy. Ďakujeme!

Mgr. Lýdia Vazanová

Mesto Krupina aktívne pripravuje projekty a chystá sa na možnosti čerpania z fondov EÚ a iných zdrojov

Naše najväčšie sídlisko – Majerský rad – čaká v najbližších mesiacoch dlho očakávaná revitalizácia verejných priestranstiev. Výsledkom prác by malo byť zlepšenie kvality života obyvateľov sídliska a širšieho okolia prostredníctvom regenerácie priestorov medzi bytovými domami. Plánované práce zahŕňajú rekonštrukciu chodníkov, multifunkčných plôch, verejného osvetlenia, výsadbu drevín, živých plotov a obnovu zatravnovaných plôch. Najväčší balík finančných prostriedkov bude smerovať do obnovy detských ihrísk a mobiliáru pre deti, mládež a seniorov s cieľom zlepšenia medziľudských vzťahov a sociálnych väzieb medzi generáciami. Realizácia projektu by mala trvať 8 mesiacov a preinvestovaných bude viac ako 560.000 € z čoho 95 % tvorí nenávratný finančný príspevok, ktorý získalo Mesto Krupina z Európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Tento rok sa budú realizovať aj ďalšie dva projekty, na ktoré sme získali externé zdroje – jedná sa o Rekonštrukciu garáže pre Dobrovoľný hasičský zbor Krupina a klietku hanby.

Klietka hanby sa viaže na obdobie, keď bola Krupina neslávne známa procesmi s „bosorkami“. Vystavenie v klietke hanby, ktorá bola v 17. – 18. storočí súčasťou historického námestia umiestnená v blízkosti magistrátu za účelom vystavenie previnilcov, zlodějov a bosoriek, patrilo k ľahším trestom. Zanikla až v prvej polovici 19. storočia. Cieľom projektu je pripomenutie si tejto časti histórie mesta Krupina a oživenie cestovného ruchu v jednom z najstarších miest Slovenska.

Popri realizácii spomenutých projektov netrpezlivo čakáme na výsledok hodnotiaceho procesu podaných žiadostí o dotáciu. V oblasti životného prostredia

máme podanú žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na vybudovanie kompostárne v areáli bývalej skládky komunálneho odpadu v lokalite Biely Kameň, ktorej súčasťou je aj nákup manipulačnej techniky. Dve žiadosti boli odoslané na Environmentálny fond - týkajú sa podpory domáceho kompostovania a zlepšenia zásobovania pitnou vodou z verejného vodovodu. V prípade získania podpory formou dotácie, zabezpečí Mesto Krupina kompostér do každej domácnosti v rámci individuálnej bytovej výstavby (intravilán + extravilán) a vybuduje nový vodojem na Kopaniciach, čo bude mať pozitívny dopad na kvalitu života obyvateľov zásobovaných z tohto vodného zdroja. Nezabúdame ani na rozvoj kultúry a cestovného ruchu a po úspešne zrealizovanom projekte oplotenia Geschwindovej záhrady pri Múzeu A. Sládkoviča chceme pokračovať revitalizáciou celého priestoru. V zmysle spracovaného návrhu bude záhrada doplnená o ďalšiu výsadbu, záhradný mobiliár a pamätnú tabuľu tak, aby sa stala dôstojnou pripomienkou na významného šľachtiteľa ruží – Rudolfa Geschwinda. Ďalším projektom v hodnotení je vytvorenie nápisu # KRUPINA, ktorý by mal napomôcť vytvárať pocit spolupatričnosti a príslušnosti k mestu. Do budúcnosti pripravujeme množstvo ďalších projektov, ktoré by mali prispieť k zlepšeniu podmienok pre život občanov. Z nich vyberám:

- Adaptačné opatrenia na zmenu klímy v Parku A. Sládkoviča
- Revitalizácia verejného priestranstva na ulici Železničná
- Vybudovanie cyklochodníka v intraviláne mesta
- Vybudovanie Fun zóny v lokalite Biely Kameň
- Oprava hradobného múru
- Vybudovanie splaškovej kanalizácie na ulici Nad kotlom a Dionýza Štúra
- Výmena autobusových zastávok v intraviláne mesta
- Zníženie energetickej náročnosti budovy Kina Kultúra
- Zníženie energetickej náročnosti budovy Materskej školy na ul. I. Krasku

Príprava štúdií a projektových dokumentácií si vyžaduje nemalé finančné prostriedky a preto budeme prioritne spracovávať projekty, na ktoré bude možné získať finančné zdroje z externých zdrojov.

Ing. Radoslav Vazan, primátor mesta Krupina

Predaj hydiny a krmných zmesí

Dovoz až do vašej dediny v mesiacoch

APRÍL - MÁJ

Farma u Flaškov Želiezovce ponúka na predaj kačky, husi šedé aj biele, husokačky, morky, mládky, kurence a krmné zmesi.

Rozvoz začína po 6.4.2021.

Blížšie informácie na tel.č.: 0915 988 336

Mládky a kohúty - 13 a viac týždňové, cena od 5,10 eur

Kačky cca 3 týždňové, cena 3,30 eur

Husokačky - cca 10 dňové, cena 2,60 eur

Husi biele a šedé - cca 10 dňové, cena od 5,30 eur

Brojlérové kurence - cca 10 dňové, cena od 0,80 eur

Brojlérové morky - od 10 týždňov, cena cca 11 eur

Krmné zmesi pre vodnú hydinu:

25kg - 16,50 eur

Krmné zmesi pre hrabavú hydinu:

25kg - 17,50 eur

Ceny sú orientačné, závisia od veku hydiny.

Múzeum Andreja Sládkoviča v Krupine v rokoch 2020 a 2021

Krupinské múzeum, podobne ako iné kultúrne inštitúcie v roku 2020, zažilo mimoriadne zásahy do svojej činnosti, spôsobené epidemiou COVID-19 a rozhodnutiami štátnych orgánov. Od mesiaca marec do júna bolo pre verejnosť uzatvorené, čo sa znovu zopakovalo koncom roka. Zmena nastala v mesiaci jún, kedy boli opatrenia uvoľnené a mohla sa uskutočniť vernisáž Po stopách Sládkoviča a v obmedzenom režime i spomienka na 200. výročie narodenia Andreja Sládkoviča. Napriek pandémie múzeum zaznamenalo mimoriadny rok, pretože počet návštevníkov oproti predchádzajúcemu roku zvlášť neklesol

(i keď bolo múzeum niekoľko mesiacov uzatvorené). Vyplynulo to z paradoxu doby i reakcie na epidémiu, totiž veľká časť návštevníkov nahradila zahraničnú cestu domácou dovolenkou. Aktivita, výstavy a expozície múzea v roku 2020 navštívilo 3156 návštevníkov. Návštevnosti pomohlo i to, že minulý rok rezonovala Sládkovičova 200-ročnica – výročie krupinského rodáka. Navyše múzeum v mimoriadnych počtoch navštívili v lete záujemcovia o prehliadku múzea (najmä život a dielo Andreja Sládkoviča), ktorí si chceli zakúpiť aj rôzne suveníry (wander cards, Pamätný list A. B. Sládkovič, FDC obálku a známku ako aj pamätnú striebornú euromincu s motívom A. B. Sládkoviča, ďalej turistické známky, pohľadnice a i.), no najmä eurosuvienir 0-Eurovú bankovku s motívom Andreja Braxatorisa-Sládkoviča. V roku 2020 sa jej predalo viac ako 7 000 kusov. Preto oproti ostatným rokom dosiahlo múzeum rekordné tržby viac ako 25 000,- EUR. To umožnilo, že vedenie mesta i mestskí poslanci mohli rozhodnúť o mimoriadnej akvizícii – nákupe kníh, rukopisov a fotografií z pozostalosti rodiny Braxatorisovcov vo výške 5 000,- EUR, čím obohatili ďalšie nákupy (obraz Maríny od akademickej maliarky Kataríny Vavrovej zakúpený mestom) a zbierky múzea. Nákup rukopisov sa realizoval zo zisku z predaja bankovky. Hoci sa rok 2021 začal s reštrikčnými opatreniami, eurosuvienirová bankov-

ka sa predáva i naďalej a mesto Krupina plánuje v tomto roku novú emisiu 0Eurovej bankovky s motívom Vartovky. V prípade vhodných epidemiologických podmienok múzeum v tomto roku otvorí ďalšiu výstavu zameranú na nové akvizície – vrátane predmetov rodiny Braxatorisov.

V roku 2020, podobne ako iné roky, múzeum spolupracovalo s ďalšími oddeleniami MsÚ na projektoch týkajúcich sa kultúrnych pamiatok v meste a práve v minulom roku sa úspešne podarilo zreštaurovať najstarší kamenný kríž na Majerskom rade a vďaka

finančnej podpore Banskobystrického samosprávneho kraja získala Geschwidova záhrada pri múzeu nové oplatenie. V minulom roku sa začala oprava historickej muzejnej brány s využitím tradičných technológií a farieb na báze ľanového oleja. Postupné väčšie či menšie opravy na objekte múzea by mali pokračovať. V roku 2021 by mali byť realizované ďalšie kroky k sprístupneniu pivníc pod múzeom. Po ich zameraní, čo sa uskutočnilo pred 2 rokmi, by sa malo pristúpiť k vyriešeniu zatekania, a to opravou kanalizácie vo dvore s predchádzajúcim archeologickým výskumom, ďalej k otvoreniu pivničného vetráčka, oprave drevených schodov a odbornému statickému posudku banských inžinierov a možno i k ďalším krokom. Ďalšie aktivity múzea, ich počet či kvalita závisia od spôsobu vyriešenia pandémie, súvisia s rozpočtom múzea, počtom zamestnancov a priazne obyvateľov mesta i návštevníkov Krupiny. V roku 2021 vďaka spolupráci s kolegami oddelenia kultúry (Ján Alakša, Zdenka Sýkorová) vzniknú ďalšie prvky v rámci spoznávanie dejín mesta – historické hroby a osobnosti na starom cintoríne s orientačnou mapou a qr kódy významných pamiatok v meste. Napriek tomu, že je múzeum pre verejnosť uzatvorené, pracovník múzea naďalej poskytuje e-mailové a telefonické konzultácie študentom a záujemcom o históriu a osobnosti Krupiny. Záujemcom o nákup suvenírov (mince, bankovky, knihy a i.) naďalej predáva a zasiela poštou v rámci Slovenska i Európy. Po uvoľnení situácie si ich bude možné zakúpiť i priamo v múzeu.

PhDr. Miroslav Lukáč

KRUPINA V MINULOSTI - staré pohľadnice krásia naše mesto

Mesto Krupina, využilo reklamné plochy určené na propagáciu kultúrnych podujatí, ktoré sa v týchto časoch žiaľ nekonajú z dôvodu opatrení COVID-19.

Na podnet primátora mesta, tieto plochy skrášľujú historické pohľadnice, ktoré zachytávajú život v našom meste v minulosti. Snáď sa vám budú páčiť. Do budúcnosti budeme takto propagovať časť našej histórie a fotografie obmieňať.

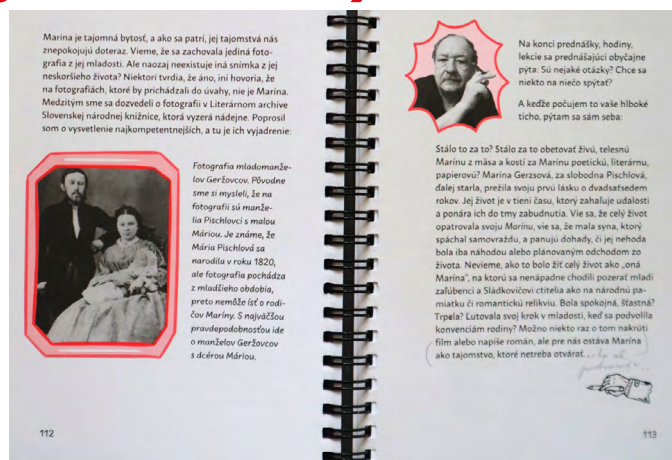
**/Pohľadnice zo súkrom. zbierky PhDr. M. Lukáča, tlač Atelier s.r.o./
- umiestnené na Malom ríne a pri Okresnom úrade**

Daniel Hevier a múza krupinského rodáka (# Marína Andreja Sládkoviča)

Je len niekoľko kníh, o ktoré je trvalý záujem generácií spisovateľov, kritikov i čitateľov, vzdialených od seba desiatky či stovky rokov. K takým patrí výnimočná básnická skladba Marína od krupinského rodáka Andreja Sládkoviča, ktorú dokončil v roku 1845 a ktorá vyšla v Pešti roku 1846 pred 175 rokmi. Nielenže je najdlhšou ľúbostnou básnickou skladbou na svete (a má na to aj certifikát), ale má niekoľko naj a je - či aj môže byť - zaujímavá pre mladých čitateľov.

Práve oni sú cieľom nového spracovania knihy # Marína v interpretácii Daniela Heviera. Výstižné hodnotenia vybraných strof (básní v básni, z ktorých každá je básňou samou o sebe) od vynikajúceho slovenského spisovateľa, odhaľujú skryté či menej jasné posolstvá a významy. S využitím a zhodnotením i kritických téz o Maríne z pera našich literárnych kritikov, ktorí sa nevyhnutne venovali romantickému spísbe a v nej hlavne Maríne a Sládkovičovi (Štefan Krčméry, Jaroslav Vlček, Svetozár Hurbán Vajanský, Alexander Matuška, Milan Pišút, Viktor Kochol, Nora Krausová) sprevádza Hevier čitateľa krásou jazyka i významu jednotlivých strof Maríny. Autor si všima i symetrickosť textu, zdôrazňuje i to, že je to plánovaná presne napísaná báseň na verejné recitovanie, „ako povedal jeden slovenský recitátor“... Dokonca Marína sa dá spievať, veď básnik mal herecký a hudobný talent... Prečo je v básni toľko otáznikov, výkričníkov, čo je to vlastne slovo môž'?! Prečo používa toľko protikladov a toľko neznámych slov: pod prstma, mojima, špatná, nevernosť, ihrách... a dokonca i primiet! I na to čitateľ nájde odpoveď. V knihe sa dozvie čitateľ i to, ktoré je najpoužívanejšie slovo v Maríne (spomedzi všetkých 14 594 slov) – až 118x sa v nej objaví krásna, 99x duša a až potom 84x láska, 53x mladost', 45x svätý, 44x duch, 37x Marína, 20x boží, 12x Boh, 7x zbohom... K tomu i 417 výkričníkov a 251 otáznikov! Čitateľ sa dozvie, prečo 60% rýmov tvoria slovesá a aký rým používal Sládkovič a či v nej nájdeme aspekt spojený s jeho rodiskom... Niektoré aspekty básne ostali nepovšimnuté či ináč hodnotené – náboženské čítanie Sládkoviča (študenta teológie a filozofie a neskoršieho ev. a.v. kňaza), ktoré sa decentne vinie celou skladbou a rovnako aj historické paralely či symboly, ktoré môžu zaujať i nehistorika (napríklad symbol horiacej Moskvy). Pri poznaní biblických motívov ľuďmi 19. storočia – tak ako ich poznal Sládkovič – je i náznak ľahko rozpoznateľným posolstvom pre poučeného a vzdelaného čitateľa. Na niektoré aspekty či verše Maríny možno nájsť iné vysvetlenie – čo autor, to interpretácia. Kniha je však potešujúcim kúskom každej dobrej knižnice. Sviežosť celého diela podčiarkuje i graficky lákavý obal s hrebeňovou väzbou, ktorá je doplnkom ešte lepšieho obsahu. 120-stranová kniha vyšla pri príležitosti 200. výročia narodenia krupinského rodáka vo vydavateľstve TRIO Publishing v roku 2020 a každý čitateľ ju zhltnie doslova za pár hodín. Hevierova Hešteg Marína je tu! Pre študentov i všetkých milovníkov dobrej literatúry. Ešte pred vydaním knihy sa jej autor stretol s historikom Múzea Andreja Sládkoviča, pričom rozoberali detaily zo života básnika, informácie o jeho rodisku a interpretáciu Maríny, čo nie je náhoda týkajúca sa krupinskej muzeálnej inštitúcie. Knihu bude možné vo vhodnom čase zakúpiť i v priestoroch krupinského múzea a informačného centra mesta.

PhDr. Miroslav Lukáč

„Kniha sú okuliare, cez ktoré sa pozeráme na svet.“

Mestská knižnica je obľúbeným útočiskom všetkých knihomoľov. Za symbolické ročné poplatky umožňuje obyvateľom okresu Krupina a študentom prístup k širokému výberu literatúry, od detskej, cez beletriu až po odborné publikácie. Knižný fond je neustále dopĺňaný novými prírastkami, a to aj zásluhou opakovanej podpory zo strany Fondu na podporu umenia. S odbornou referentkou oddelenia projektového manažérstva v Krupine - Mgr. Katarínou Jankovičovou sme podali projekt pod názvom „Kniha, okuliare, cez ktoré sa pozeráme na svet.“ Projekt bol vyhodnotený ako úspešný. Vďaka štedrej podpore FPU v roku 2020 mohla Mestská knižnica v KRUPINE, s menším oneskorením a bez spolufinancovania Mesta Krupina, obohatiť svoj knižný fond o 3000 EUR. Podarilo sa nám doplniť oddelenie pre dospelých i pre deti a mládež o novinky odbornej i krásnej literatúry pestrých žánrov. Prihliadali sme aj na dotazy pravidelných čitateľov, ktorí mali konkrétne požiadavky týkajúce sa 75. výročia ukončenia 2.svetovej vojny. Jednalo sa o beletriu, ale aj diela z histórie. Nezabudli sme ani na našich verných a dlhoročných čitateľov,

ktorí čakajú na novinky z beletrie, lebo doba pandemická je nesmierne láskavá práve k tejto skupinke obyvateľov nášho mesta. Čítanie je jedna z mála možností, ktoré môžeme vykonávať v rámci nadmerného voľného času beztestne, teda tak, že neporušíme žiadne zákazy, vyplývajúce z „lock downu.“

Katarína Almášyová

Počas pandemických opatrení pracovníci kultúry zmenili vizuál a bezpečnosť v knižnici

Žijeme v časoch klasickej pandémie. Prázdné ulice, občasný chodec s rúskom na tvári, poslanci skladajúci prísahu v rukaviciach, spravodajstvo prinášajúce nové počty nakazených a neisté odhady budúcnosti, pripravované zákony a opatrenia obmedzujúce slobodu pohybu a kontrolu našej komunikácie, milenci chránení rúškami na lavičkách, deti a starí ľudia v izolácii, zatvorené obchody, kaviarne a reštaurácie... Sme doma, snažíme sa pracovať a postupne nám dochádza, ako veľmi sa náš život zmenil. A zmení. Nezná to úplne optimisticky, na druhej strane túto zložitú situáciu vnímam takmer ako požehnanie. Konečne sa náš beh zastavil. Po nikdy nekončiacom maratónu za lepším, bohatším a pestrejším životom. Máme šancu si trochu poupratovať, zbaviť sa zbytočností, nájsť si čas... napríklad na veci, po ktorých sme dlho túžili. V mojom prípade si konečne pomaly a dôkladne prečítať niečo zo zásob vlastnej domácej knižnice. Ani som neverila, že sa k tomu ešte niekedy dostanem – len tak pre vlastné potešenie ako kedysi, keď čítanie ešte nebolo prácou. Spomenula som si na aforizmus Daniela Heviera: „Človek potrebuje byť trochu bohatý, aby si mohol

knihy kupovať, a potom opäť chudobný, aby ich začal aj čítať.“ Naozaj výstižná metafora. A postreh knihovníčky: „sú tu krásne knihy, ktoré v tomto pribudnutom nútenom pokoji čakajú na svojich čitateľov. Napriek tomu, že knihy majú veľkú konkurenciu v nových médiách, ešte stále patrí čítanie kníh k záľubám mnohých ľudí. Knižnice si môžu čitateľov udržať, pokiaľ budú ponúkať knihy s pridanou hodnotou, vytvárať príjemné prostredie na čítanie, miesta, kde sa čitatelia budú cítiť pohodlne a bezpečne. Využili sme túto situáciu, a zušľachtili sme trošku našu starú knižnicu. Celé naše oddelenie priložilo ruku k dielu, od vedúceho oddelenia až po upratovačku. V rámci priestorových možností sme trošku upravili niektoré oddelenia. A tak máme malú študovňu, kde môžu pobudnúť tí, ktorí si nájdené informácie na internete chcú overiť aj v tlači, alebo si chcú informácie sami vyhľadávať. A vznikla internetová študovňa. Tým, že pracovné stoly s počítačmi sú v študovni, vznikol priestor na malé posedenie pri listovaní, či čítaní kníh na oddelení pre dospelých a aby sa nič nestalo v našich priestoroch, všetky regále sú ukotvené, a tak aj bezpečné.

Detičkám na mládežníckom oddelení pribudli krásne ilustrované lepoprelá, pre staršiu mládež rozprávky či príbehy z celého sveta a tie zvedavejšie deti majú bacuľaté encyklopédie. Čakáme Vás, nejaký osôh z tejto vynútenej situácie nastal. Posúďte sami, naša Mestská knižnica je odedá do sviatočného.

Katarína Almášyová

100-ročnica hontianskeho rodáka biskupa Pavla Hnilicu

V roku 2020 Mestské zastupiteľstvo v Krupine schválilo pomenovanie ulice po hontianskom rodákovi Mons. Pavlovi Hnilicovi, ktorý patril k najvýznamnejším osobnostiam moderných dejín pochádzajúcich z nášho regiónu. Spolupracoval s viacerými pápežmi i s Matkou Terezou. Tento rok si pripomíname 100. rokov od jeho narodenia (30. marec 1921 Uňatín), 71. rokov od jeho biskupskej vysviacky a 15. výročie úmrtia (8. 10. 2006 Nové Hradý v Českej republike, pochovaný v Trnave). Obsiahlejší článok o jeho živote a diele bol publikovaný v čísle 3/2020 Infolistov MsÚ v Krupine. PhDr. Miroslav Lukáč

Vzďanie sa poslanskeho mandátu

Dňa 19.3.2021 na zasadnutí Mestského zastupiteľstva došlo k vzdaniu sa poslanskeho mandátu, keď pána Ing. Alberta Macka nahradila pani Ing. Stanislava Pavlendová.

Chceli by sme sa veľmi pekne poďakovať pánovi Ing. Albertovi Macko za jeho 10 ročné pôsobenie vo funkcii mestského poslanca. Bol poslancom, ktorý sa vedel problému postaviť vždy čelom, zodpovedne a čestne plnil svoju funkciu a bol veľkým prínosom pre mesto a jeho rozvoj. Prajeme mu veľa úspechov v jeho pracovnom aj osobnom živote, aby Mestské lesy pod jeho vedením aj naďalej napredovali a rozvíjali svoju činnosť a veríme, že sa v budúcnosti ešte k práci poslanca MsZ vrátí.

Stanke Pavlendovej prajeme v náročnej funkcii poslankyne MsZ veľa úspechov a správnych rozhodnutí.

Mgr. Martin Selecký

Krupinská televízia pokračuje vo vysielaní

Po viac ako polroku sa konečne podarilo uzavrieť tému ďalšieho fungovania televízie v meste. Keďže v septembri minulého roku končila doterajšia zmluva o poskytovaní vysielacieho času, bolo potrebné rozhodnúť ako pokračovať v informovanosti občanov. Na mnohých komisiách a stretnutiach sa diskutovalo o znení novej zmluvy, ktorá by ešte vylepšila doterajšie fungovanie televízie a zadefinovala požiadavky mesta. Na decembrovom zastupiteľstve sa síce našla zhoda na jej znení, no kameňom úrazu sa stala cena. Z prieskumu trhu vyšla hodnota 1050 eur za jednu reláciu, čo výrazne prevyšovalo sumu navrhnutú v rozpočte. Keďže mesto muselo robiť škrt vo viacerých oblastiach z dôvodu nižších podielových daní, nebolo by rozumné výraznejšie navyšovať túto službu. Tá bola totiž doposiaľ na hodnote 713 eur za jednu reláciu. Väčšina poslancov tak odmietla zasahovať do rozpočtu, ktorý bol už horko ťažko navrhnutý ako vyrovnaný. Rozhodlo sa, že vysielanie sa do 31.3. bude realizovať na základe objednávok podľa doterajších podmienok a ďalšími rokovaniami sa budeme snažiť dôjsť ku konsenzu. Na marcovom zastupiteľstve sa ho podarilo dosiahnuť, keď uznesenie z dielne nášho poslanskeho klubu podporilo 9 z 12 – tich poslancov. Televízne vysielanie bude teda aj naďalej prevádzkovať firma Ateliér TV s.r.o. a to do 31.12.2022. Suma za reláciu sa zdvihla na 812 eur, čo je síce navýšenie oproti zmluve z minulého obdobia, no zároveň to nenavýši navrhnutý rozpočet mesta. Som rád, že informovanosť obyvateľov bude pokračovať tak formou káblovej televízie ako aj prostredníctvom internetového kanálu Youtube. Mrzí ma však, že niektorí poslanci sme boli obviňovaní zo snahy zrušiť televízne vysielanie. No našim zámerom bolo pripraviť kvalitnú zmluvu, zatriktívniť vysielanie a vyčleniť z rozpočtu také prostriedky, ktoré budú v súlade s rozpočtovou zodpovednosťou.

Mgr. Michal Strelec

Ďakujeme za vašu prácu pre naše deti

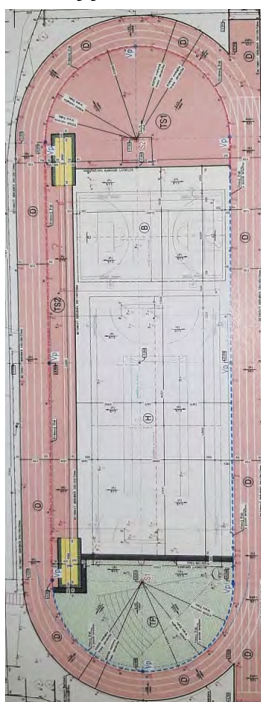
Chráňme Vaše zdravie. 1. marca 2021 poslanci MsZ - Jaroslav Bellák, Jozef Krilek, Jozef Lutter, Albert Macko, Martin Selecký, Michal Strelec a poslanec BBSK Maroš Skopal odovzdali osobné ochranné pomôcky (respirátory a dezinfekčné prostriedky) všetkým zamestnancom materských a základných škôl v Krupine.

Športový areál medzi školami

Postupnými krokmi robíme všetko potrebné, aby sme boli pripravení na zapojenie sa do výzvy na rekonštrukciu športového areálu medzi školami. Naši žiaci, študenti aj široká verejnosť si zaslúžia dôstojné podmienky na športovanie.

Poslanec Mgr. Michal Strelec informoval občanov o krokoch, ktoré sa realizovali na rekonštrukciu športového areálu medzi školami v meste Krupina. V októbri roku 2019 bol výstup z Komisie pre školstvo, mládež, kultúru, šport a verejný poriadok, aby sa pripravila štúdia na rekonštrukciu areálu a následne boli oslovení riaditelia a učitelia telesnej výchovy na jednotlivých školách v Krupine, aby pripravili čo má daná štúdia obsahovať. Na jeseň 2020 komisia odporučila MsZ vypracovať projektovú dokumentáciu, ktorá sa následne schválila na Mestskom zastupiteľstve a boli vyčlenené finančné prostriedky v rozpočte na rok 2021 na je realizáciu. Mestské zastupiteľstvo 19. marca 2021 jedhlasne schválilo spolufinancovanie projektu na rekonštrukciu areálu medzi ZŠ a zároveň sa mesto zapojí do výzvy z Fondu na podporu športu, z ktorej je možné získať až 50% z celkovej hodnoty diela.

Keďže finančné prostriedky na realizáciu športového areálu je možné získať aj z iných zdrojov, poslanec BBSK Mgr. Maroš Skopal predložil návrh na podporu tohto projektu na komisii školstva a športu 16.2.2021.

Všetci poslanci vyjadrili jednomyselnú podporu rekonštrukcii športového areálu v Krupine a schválili spolufinancovanie vo výške 160 783,00 eur. Následne na zastupiteľstve BBSK 11.marca 2021 spolufinancovanie rekonštrukcie športového areálu v Krupine schválili všetci poslanci.

Pevne veríme, že mesto Krupina bude na konci marca pri schvaľovaní projektov z Fondu na podporu športu úspešné a podarí sa už tento rok zrekonštruovať športový areál medzi Základnými školami.

Na záver by sme sa chceli veľmi pekne poďakovať oddeleniu výstavby a oddeleniu projektového manažmentu za doterajšiu kvalitneodvedenú prácu na príprave tohto projektu.

Mgr. Martin Selecký

Komisia pre pridelovanie mestských nájomných bytov bežného štandardu

Komisia pre pridelovanie mestských nájomných bytov bežného štandardu. Už rok funguje komisia, ktorá bola zriadená na podnet nášho poslaneckého klubu a to komisia na pridelovanie mestských nájomných bytov bežného štandardu. Zriadená bola hlavne na základe podnetov od občanov, ktorí mali na mestskom úrade žiadosti a nevedeli ako a kedy sa jednotlivé byty pridelujú a na základe akých kritérií. Žiaľ na naše prekvapenie ani poslanci sme nedostali odpoveď, kto tvorí komisiu a či vôbec nejaká komisia zasadá. Môžeme vyjadriť spokojnosť, že už rok komisia úspešne funguje a podarilo sa nám pridelit' 6 nájomných bytov pre občanov, ktorí to najviac potrebujú. Tlačivo, ktoré sa nachádza na stránke <https://www.krupina.sk/tlaciva-na-stiahnutie> Je potrebné aby žiadatelia o mestský nájomný byt vyplnili uvedené tlačivo a priniesli ho na podateľňu mestského úradu.

NOVÁ ZMENA ÚRADNÝCH HODÍN NA MESTSKOM ÚRADE V KRUPINE od 06. apríla 2021

**Mesto Krupina oznamuje občanom, že Mestský úrad
je pre verejnosť**

od 6. apríla 2021

OTVORENÝ NASLEDOVNE:

PONDELOK: 08.00 - 15.00

UTOROK: -----

STREDA: 08.00 - 16.30

ŠTVRTOK: -----

PIATOK: 08.00 - 13.30

Telefónne čísla na oddelenia Mestského úradu:

Sekretariát primátora: 045 555 03 11

Matrika, evidencia obyvateľstva: 045 555 03 23

Mestská polícia: 0918 388 800

Správa daní a poplatkov: 0915 805 135

Komunálny odpad: 0918 869 102

Pokladňa: 045 555 03 85

Referát krízového riadenia: 0915 805 136

Oddelenie projektového manažéra: 0907 170 350

Oddelenie sociálnych služieb: 0918 370 442

Oddelenie výstavby a ŽP: 0917 149 878

Oddelenie správy majetku mesta: 0907 100 275

**Spoločná obecná úradovňa - stavebný úrad: 045 555 03 32,
045 555 03 35**

**Spoločná obecná úradovňa - sociálna posudková činnosť:
045 555 03 34, 0905 714 327**

Respirátory sa dostali v našom meste aj k seniorom

Vďaka návrhu pani viceprimátorky Mgr. Anny Borbuliakovej, ku ktorej sa pridali aj primátor mesta Ing. Radoslav Vazan a poslanci Mestského zastupiteľstva Mgr. Anna Surovcová, Ing. Eva Lukáčová, Ing. Peter Filus a vďaka spolupráci s COOP Jednota Krupina sa celkovo rozdistribovalo 3480 ks respirátorov, ktoré sa boli adresované seniorom nad šesdesiat rokov z nášho mesta. Keďže seniori stále patria k najviac ohrozenej skupine, sme radi že aj takouto formou vieme spojiť sily a pomôcť si navzájom...

Mgr. Anna Surovcová

Na podnet občanov

Celkom náhodou som si v meste vypočula zaujímavý rozhovor. Týkal sa vzdania sa poslaneckého mandátu Ing. Alberta Macka, konateľ spoločnosti Mestské lesy, s.r.o., Krupina. Veľmi ma prekvapilo, s akou razantnosťou a ako virohodne účastník rozhovoru obhajovali každý tú svoju pravdu. Po príspevku, Spoločne pre lepšiu Krupinu, poslanca Mgr. Martina Seleckého zverejneného na sociálnej sieti, v skupine Krupina otvorené mesto „...došlo k vzdaniu sa poslaneckého mandátu...“, bez vysvetlenia, len s poďakovaním za odvedenú prácu a priáním úspechu jeho náhradníčke, som sa rozhodla ozrejmiť dôvody jeho vzdania sa mandátu poslanca MsZ. Som poslankyňou MsZ a tiež členkou dozornej rady (DR) spoločnosti Mestské lesy, s.r.o., Krupina.

Na zasadnutí DR, ktoré sa konalo 10.02.2021, sme upozornili konateľ spoločnosti, že dlhodobu (od jeho menovania do funkcie konateľ mestskej s.r.o.) porušuje čl. 5 ods. 5 Ústavného zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, podľa ktorého verejný funkcionár, ktorý vykonáva činnosti podľa čl. 5 ods. 4, nesmie za ich výkon poberať odmenu a iné finančné plnenie okrem náhrady preukázaných výdavkov s výkonom tejto funkcie, t.j., že ako poslanec mestského zastupiteľstva v Krupine síce môže vykonávať funkciu konateľ mestskej spoločnosti, ako delegovaný zástupca obce, ale nesmie za výkon tejto funkcie poberať odmenu. Dozorná rada o tomto porušení ústavného zákona informovala valné zhromaždenie spoločnosti, zastúpené primátorom mesta Ing. Radoslavom Vazanom, ktorý následne listom vyzval Ing. Alberta Macka, konateľ spoločnosti Mestské lesy, s.r.o., Krupina, „...aby svoje konanie dal do súladu so zákonom...“. Pre vysvetlenie - konateľ spoločnosti mal 2 možnosti ako situáciu vyriešiť:

1. vzdať sa mandátu poslanca mestského zastupiteľstva a ďalej vykonávať funkciu konateľ mestskej spoločnosti aj s nárokom poberať do budúcnosti konateľskú odmenu,
2. zostať poslancom mestského zastupiteľstva a naďalej vykonávať aj funkciu konateľ mestskej spoločnosti avšak bez nároku poberať konateľskú odmenu, ako tomu malo byť doteraz.

Na záver malé zamyslenie: Prečo hlavný kontrolór mesta Krupina, v tom čase Ing. Adrián Macko, neupozornil svojho brata, že porušuje ústavný zákon a v rozpore s týmto zákonom neoprávnene poberá konateľskú odmenu? Bol to dôsledok konfliktu záujmov medzi blízkymi osobami, na ktorý sme viacerí poslanci MsZ poukazovali pri voľbe konateľ Mestských lesov, s.r.o.?

V súvislosti so spoločnosťou Mestské lesy, s.r.o., Krupina sa poslanci mestského zastupiteľstva na poslednom zastupiteľstve zaoberali aj otázkou ďalšieho fungovania tejto spoločnosti.

Nakoľko pán Ing. Albert Macko je súčasne aj zamestnancom štátneho podniku LESY SR, kde vykonáva funkciu obchodného riaditeľa na plný úväzok a v spoločnosti Mestské lesy, s.r.o., Krupina, podľa ním podanej informácie na poslednom mestskom zastupiteľstve, pracuje približne jednu hodinu denne, väčšina poslancov MsZ s poukazom na takýto pracovný čas nepovažuje jeho aktuálny výkon konateľskej činnosti, s nezmenenou odmenou, za postačujúci a z tohto dôvodu navrhli primátorovi mesta uvedenú záležitosť riešiť tak, aby táto bola v prospech mestskej spoločnosti, t.j. v konečnom dôsledku v prospech Mesta Krupina a všetkých jeho obyvateľov.

Ing. Eva Lukáčová, poslankyňa mestského zastupiteľstva

Lesy mesta sú obhospodarované prírode blízkym spôsobom

Krupinský chotár sa nachádza na pomedzí Štiavnických vrchov a Krupinskej planiny a práve vulkanické podložie týchto pohorí významne ovplyvnilo vznik kvalitných hnedých lesných pôd – kambizemí. Pôda je základom lesnej produkcie, čo sa v našom chotári spolu s vhodnými klimatickými podmienkami a dlhodobým odborným obhospodarováním prejavuje v stabilite lesného ekosystému ako aj kvalite dopesťovaných rubných porastoch, ktoré sú v lesníckom a drevárskom odvetví dosť preferované („Krupinský dub“).

Toto zelené mestské bohatstvo spravuje spoločnosť Mestské lesy s.r.o., podľa schváleného Programu starostlivosti o les na celkovej výmere 4600 ha. Súčasné vedenie Mestských lesov sa rozhodlo v plnom rozsahu prejsť na Prírode blízke hospodárenie lesov. Jednoducho povedané, jedná sa o jemnejší spôsob hospodárenia v lesoch. Tento nový smer v pestovaní lesov prinesie vyššiu stabilitu a biodiverzitu lesa ako aj zabránenie vzniku „holorubov“ pri zachovaní trvalosti drevnej produkcie. Pre občanov Krupiny bude asi najviditeľnejšia zmena v tom, že už nebudú vznikať súvislé „pásky“ na lesnom pozemku bez stromov. Tento nový prístup sa v kruhoch lesníckych odborníkov javí ako najsprávnejšia príprava na prebiehajúce klimatické zmeny.

Mestskí lesníci počas certifikácie PEFC (trvalo udržateľné obhospodarovanie)

Prof. Milan Saniga, najväčší odborník na pestovanie lesov na Slovensku z Lesníckej fakulty TU vo Zvolene, pravidelne na odborných exkurziách hovorí, že pri pestovaní lesa musíme cítiť v lese „pušný prach“. Znie to drasticky, ale ak chceme dopestovať kvalitné dospelé jedince stromov, musíme mať stavy poľovnej zveri a škody ktoré spôsobujú na lesných porastoch na optimálnej úrovni. Situácia je však v súčasnosti z pohľadu mladých lesných porastov zlá a stáda aj 50-tich kusov prevažne bezparohatej jelenej resp. danielovej zveri dokážu urobiť v zimnom a jarnom období na mladých lesných porastoch doslova „kobercové nálety“. Jediná ochrana okrem lovu proti vysoko premnoženým stavom zveri sa ukazuje mechanická ochrana vo forme drevených oplôtkov, ktoré spoločnosť Mestské lesy s.r.o. od roku 2019 vybudovala niekoľko desiatok v najviac poškodených lesných porastoch. Stálo to nemálo finančných nákladov, ale do budúcnosti to prinesie úžitok hlavne našim potomkom, veď aj my máme úžitok z práce predchádzajúcich generácií lesníkov. Ročný plán ťažby je na úrovni okolo 12 500 m³ prevažne listnatých drevín (Dub, Buk, Hrab, Cer).

Je to neporovnateľné s minulým obdobím keď výška ťažby bola na úrovni 20 000 m³. Súčasné vedenie Mestských lesov s.r.o. výpadok tržieb, ktorý vzniká znížením ťažby, nahrádza transparentným a odborným predajom drevnej hmoty, efektívnym znižovaním výrobných nákladov a hľadaním nových podnikateľských možností. Za posledné dva roky sme v porovnaní s minulými obdobiami dokázateľne zvýšili priemerné speňaženie na 1m³ aj o 20 €. Skúsme si to prenásobiť množstvom kubíkov (aj 20000) ročnej ťažby a urobiť si obraz ako sa tu v minulosti hospodáril. Najvyššie ohodnotenie dlhoročnej práce lesníkov sa uskutočňuje prostredníctvom verejných dražieb najkvalitnejších kmeňov, kde ceny sa šplhajú až k 700 €/m³. Zodpovedný prístup a dobré hospodárenie prináša benefity aj pre samotné mesto vo forme nájmu vo výške 100 000 €, ktorou spoločnosť každoročne prispieva do mestskej kasy a sponzorskou podporou prevažne mestských akcií.

Verejná dražba dreva

Popri starostlivosti o lesy sa spoločnosť rozvíja aj po technickej stránke. Zapoili sme sa do výzvy na nákup Lesnej techniky, kde sme boli úspešní a spoločnosť získala nový traktor, vývoznú súpravu a štiepacie zariadenie. V minulom roku pribudli do výbavy Mestských lesov aj dopravné prostriedky z bývalého Mestského podniku služieb, nová brána, dron na zisťovanie stavu lesa, ako aj 10 včelstiev, ktoré budú osadené v novom včelíne na Švábe. V roku 2020 lesníci mestských lesov obnovili aj dve lesné studničky (v Briačskej doline a Pod slnným vrchom) ako aj drevený mostík na Sixovej strane, ktoré slúžia všetkým návštevníkom našich lesov.

Na záver chcem popriať spoločnosti Mestské lesy s.r.o. aby sa v nich vždy hospodáril odborné a transparentne a aby splnili ten najdôležitejší cieľ zachovania zdravých lesov pre ďalšie generácie Krupičanov.

Ing. Albert Macko, konateľ

Zmodernizované odborné učebne základných škôl

V záujme skvalitnenia výchovno – vzdelávacieho procesu požiadalo Mesto Krupina o finančný príspevok určený na modernizáciu odborných učební oboch základných škôl. Začiatkom roka 2018 boli podpísané zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku a mohol sa rozbehnúť celý proces realizácie projektov. Po ukončení verejného obstarávania na výber dodávateľa vybavenia učební, nasledovala kontrola dokumentácie Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Po jej ukončení sme mohli pristúpiť k podpisu zmlúv s dodávateľom. Následne tieto zmluvy znova putovali na ministerstvo, aby boli opätovne skontrolované a až po tejto kontrole mohlo nastať samotné plnenie zmlúv a teda dodávky vybavenia učební. Proces spojený s kontrolami trval celých 12 mesiacov a ďalších 9 mesiacov trvalo dodanie a montáž vybavenia, čo bolo do veľkej miery poznačené aj epidemiologickou situáciou súvisiacou s ochorením COVID 19.

Na Základnej škole J. C. Hronského bola zmodernizovaná existujúca učebňa informatiky, ktorá bola zariadená novým nábytkom a najmä informačno – komunikačnými technológiami vrátane 3D tlačiarne. Prírodovedná učebňa biológie vznikla prestavbou z bežnej triedy a po nevyhnutných stavebných úpravách bola vybavená laboratórnymi pracoviskami pre žiakov a učiteľa, učebnými pomôckami a s tým spojenými technológiami. Celková hodnota investície na Základnej škole J. C. Hronského predstavuje sumu 93.892,13 €, z čoho nenávratný finančný príspevok tvorí 89.197,52 €.

Na Základnej škole E. M. Šoltésovej bola v chodbovej časti vybudovaná úplne nová miestnosť, ktorá bola zariadená ako učebňa

biochémie s kompletne vybavenými laboratórnymi pracoviskami pre 16 žiakov. Súčasťou vybavenia sú pomôcky na chémiu ako chemické sklo, súbor chemikálií, stojanov, prístrojov na určovanie pH či digitálnych váh. Pre potrebu biológie sú to najmä anatomické, biologické, botanické a zoologické modely, ale aj resuscitačná figurína a množstvo pomôcok na pozorovanie a spoznávanie prírody. Celková hodnota investície na Základnej škole E. M. Šoltésovej predstavuje sumu 60.485,39 €, z čoho nenávratný finančný príspevok tvorí 57.461,12 €. V súčasnosti prebieha kontrola zrealizovaných projektov na príslušnom ministerstve a po odsúhlasení všetkých doterajších postupov budú schválené finančné prostriedky poskytnuté na účet Mesta Krupina, aby bolo možné zaplatiť dodávateľské faktúry. Nasledujúcich päť rokov je potrebné zabezpečiť sledovanie výsledkov oboch projektov s odosielaním monitorovacích správ vrátane fotodokumentácie a informácií o využívaní jednotlivých odborných učební. Napriek zdĺhavosti celého procesu môžeme konštatovať, že výsledkom sú moderne zariadené učebne, ktoré žiakom poskytnú množstvo podnetov pre prácu s modernými pomôckami, prístrojmi a zariadeniami. Na záver chcem vyjadriť poďakovanie všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na príprave a realizácii spomenutých projektových zámeroch.

Ing. Radoslav Vazan,
primátor mesta

Skúmanie životného prostredia v okolí školy

V piatok 5.3.2021 sa konala online konferencia: Skúmanie životného prostredia v okolí školy. Konferencia bola pod záštitou Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a organizovala ju Katedra biológie a ekológie v spolupráci s Katedrou chémie a Katedrou geografie a geológie Fakulty prírodných vied, bola podporená projektom KEGA č. 051UMB-4/2018 (Výskumne ladená koncepcia vzdelávania v ekológii). Tejto konferencie sa zúčastnili aj dvaja žiaci z našej školy, konkrétne Liliana Melichová zo 7.A triedy a Michal Karafa zo 7.B triedy, so svojím príspevkom: Zisťovanie závislostí medzi nameranými hodnotami fyzikálno-chemických vlastností vo vodnom toku Krupinica. Žiaci na práci pracovali dlhodobo.

V školskom roku 2019/2020 bol na našej škole vedený krúžok

– Spoznaj svoje okolie, ktorého sa zúčastňovalo niekoľko žiakov. Na krúžku žiaci odoberali a skúmali vzorky z vodného toku Krupinica, zisťovali rôzne fyzikálno-chemické vlastnosti vody ako je teplota, pH, konduktivita (merná vodivosť), či obsah dusičnanov a dusitanov. Okrem meraní a zaznamenávaní dát žiaci mapovali územie, určovali druhy rastlín v okolí, robili výlov a určovanie bezstavovcov, a tým aj biomonitoring vodného toku. Žiaľ, už počas minulého roka nás postihol nepriaznivý vývoj pandemickej situácie, projekt sa nemohol vyhodnotiť, a tak sa usporiadatelia rozhodli preložiť konferenciu do tohoto školského roka.

Keďže nepriaznivá situácia prebieha naďalej, rozhodli sa jej konanie premiestniť do online prostredia. Príprava na konferenciu prebiehala pravidelne. Dvaja spomínaní žiaci sa s vyučujúcou stretávali každý týždeň cez aplikáciu ZOOM a spoločnými silami vyhodnocovali namerané dáta pomocou tabuliek a grafov, navzájom ich porovnávali, hľadali závislosti a overovali si zistenia z vedeckých zdrojov.

Na konferencii bolo, okrem našej práce, prezentovaných 6 ďalších prác zo základných škôl zo Zvolena, Poník, Nitrianskeho Pravna, Poltára, Vrútok a Žiliny. Každý jeden príspevok bol hodnotený a okomentovaný z radov odborníkov, zástupcov už spomínaných katedier, a to: Mgr. Romanou Schubertovou, PhD., ktorá sa zaoberá inváziami druhmi rastlín, Mgr. Marcelou Adamcovou, PhD., ktorá je špecialistka na zoológiu, doc. RNDr. Zuzanou Melichovou, PhD., ktorá sa zaoberá fyzikálno-chemickými vlastnosťami vôd a Mgr. Lenkou Balážovičovou, PhD., ktorá mala na starosti meteorológiu.

Príspevok našich žiakov mal veľmi pozitívne ohlasy aj u odborných garantov a iba kladné hodnotenia. Žiaci si z konferencie odnášajú cenné skúsenosti s prípravou a prezentovaním práce, ktorá bola značne nad rámec školských vedomostí. Zlepšili si prezentačné zručnosti a obohatili svoj život o nový zážitok. Okrem dobrého pocitu za výbornú prácu, žiaci získali aj drobné upomienkové predmety, a taktiež certifikát, ktorý im bude slúžiť ako vstupenka na malý workshop, ktorý sa bude pre nich konať po uvoľnení opatrení, práve na Fakulte prírodných vied UMB, na ktoromvidia zaujímavé priestory laboratórií, prácu odborníkov v „priamom prenose“ a mnohé zaujímavé veci si budú môcť sami vyskúšať.

Chcem sa veľmi pekne poďakovať Mgr. Romane Schubertovej, Phd. za odborné vedenie a metodiku, Lili a Michalovi za vzornú prácu nad rámec školských povinností a za výbornú reprezentáciu mena našej školy, a taktiež všetkým žiakom, ktorí sa krúžku zúčastňovali počas minulého školského roka.

Prácu žiakov koordinovala pani učiteľka Mgr. Miroslava Slaná.

Matematická olympiáda – okresné kolo

Dňa 27. 1. 2021 sa konalo okresné kolo 70. ročníka Matematickej olympiády 2020/2021 v kategóriách Z5 a Z9 dištančnou formou. Okresnému kolu predchádzalo domáce kolo MO, v ktorom mali žiaci zadaných 6 úloh, pričom na postup do okresného kola museli mať správne vyriešené aspoň štyri z nich.

Na riešenie úloh okresného MO mali žiaci 5. ročníka časovú dotáciu 2 hodiny a žiaci 9. ročníka 4 hodiny. Žiaci 5. ročníka riešili v prvej úlohe obvod obdĺžnika a následne vzťahy medzi stranami a uhlopriečkami, pričom museli využiť aj delenie prirodzených čísel. V druhej úlohe riešili kombinatoriku, kde museli prísť na správne poradie šuflíkov a v nich uložených predmetov. Tretiu úlohu mali veľmi peknú, ale zároveň náročnú v obore prirodzených čísel.

Žiaci 9. ročníka mali prvú úlohu zameranú na obsah štvorca a riešenie kvadratickej rovnice, v druhej úlohe riešili kombinatorické vzťahy medzi prirodzenými číslami, v tretej úlohe opäť riešili rovnice, ale až s tromi neznámymi a štvrtá úloha bola z oboru geometrie zameraná na výpočet obvodu lichobežníka.

Umiestnenie v kategórii Z5:

1.miesto: Lilien Brindzová

2.miesto: Marek Krištofik

Umiestnenie v kategórii Z9:

3.miesto: Martin Pupava

Ďakujeme všetkým žiakom za účasť v okresnom kole Matematickej olympiády a víťazom gratulujeme.

Žiakov pripravovali: Mgr. Katarína Očovská a Mgr. Stanislava Šulková

Dejepisná olympiáda – okresné kolo

Dňa 11.2. 2021 sa uskutočnilo online okresné kolo Dejepisnej olympiády.

Dejepisná olympiáda je dobrovoľná predmetová súťaž žiakov a priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom.

Odborným garantom súťaže je Historický ústav Slovenskej akadémie vied.

13. ročník Dejepisnej olympiády bol zameraný na témy:

kategória E, F: Stredovek – život na vidieku, v mestách, v kláštore a v štátoch

kategória C, D: Významné stredoveké štáty – osobnosti a udalosti v Anglicku, vo Francúzsku, v Svätej ríši rímskej a v Pápežskom štáte

Do okresného kola sa zapojilo 12 žiakov z celého okresu. Žiaci súťažili v kategóriách F, E, D, C.

Našu školu reprezentoval Simon Kocka, žiak 8.B, ktorý získal krásne 1. miesto a postupuje do krajského kola v kategórii D!

Žiakov na súťaž pripravovala: Mgr. Andrea Bartáková

Dejepisná olympiáda – okresné kolo

Dňa 5. 2. 2021 sa uskutočnilo online okresné kolo geografickej olympiády, kde sa zúčastnili najlepší geografi z nášho okresu z teoretickej a praktickej časti. Maximálny počet bodov, ktorí mohli žiaci získať bolo 90, pričom úspešný riešiteľ bol ten, kto získal aspoň 60 bodov z obidvoch častí. Z našej školy sa okresného kola zúčastnilo 9 žiakov, ktorí súťažili v 3 kategóriách: kategória G, kategória F a kategória E.

Naši žiac dosiahli výborné výsledky a v každej kategórii sme mali víťaza: v kategórii G sa z prvenstva tešil Marek Krištofik z 5.B, ktorý získal 69 bodov, na 3. mieste sa v tejto kategórii umiestnila Dominika Cibulfová z 5.B triedy, ktorá získala 47 bodov. V kategórii F sa na 1. mieste umiestnil Matej Perný zo 6.B triedy so ziskom 89 bodov, na 2. mieste Damján Petrik zo 7.B triedy so ziskom 78 bodov a na 3. mieste Dobromil Botlô zo 6.B triedy so ziskom 56 bodov. V kategórii E sa na 1. mieste umiestnil Simon Kocka z 8.B triedy so ziskom 83 bodov.

Do krajského kola, ktoré sa uskutoční 16.4.2021 postupujú: Marek Krištofik, Matej Perný, Damján Petrik a Simon Kocka.

Všetkým žiakom ďakujeme za vzornú reprezentáciu školy a postupujúcim žiakom prajeme veľa úspechov v krajskom kole.

Žiakov na okresné kolo pripravovali Mgr. Martin Selecký a Mgr. Lucia Ančinová.

Mgr. Maroš Skopal, riaditeľ ZŠ EMŠ Krupina

Aktuálne v našej škole očami riaditeľa

Apríl je čas, kedy sa rodičia predškolákov rozhodujú, do ktorej „školskej rodiny“ bude ich dieťa patriť nasledujúcich deväť rokov. Každoročne pre predškolákov organizujeme Deň otvorených dverí, ale keďže sme momentálne v situácii, ktorá nám nedovolí otvoriť školskú bránu pre verejnosť dokorán, snažíme sa našu školu sprístupniť prostredníctvom dostupných médií. Kto sleduje naše stránky, vie, že u nás sa neustále niečo deje, pedagógovia a žiaci pracujú aktívne celý školský rok.

Dnes práca v škole znamená prezenčné vyučovanie I. stupňa priamo medzi deťmi v triede so všetkými rizikami, ale aj veľmi náročné dištančné vzdelávanie všetkých na II. stupni. Naša spoločná každodenná práca je veľmi náročná, ale snahou naďalej zostáva kvalita. K bezproblémovému chodu školy prispievajú všetci zamestnanci. Okrem pedagógov je to pán školník, naše kuchárky, upratovačky, administratíva. Našu školu tvoria ľudia. Ich každodenná mravenčia a náročná práca, ktorú však všetci robia s radosťou pre žiakov tejto školy. „Nazrite“ do našej školy a určite mi dáte zapravdu.

Mgr. Július Gálik, riaditeľ ZŠ J.C. Hronského

Usmievavé Slniečko Školského klubu detí

Slniečko symbolizuje podstatu a cieľ činnosti nášho SKD – spokojnú usmiatu detskú tvár. To je to, o čo sa v klube snažíme. Náš SKD pozostáva z jednotlivých oddelení. Každé pracuje samostatne, ale zároveň je ich činnosť prepojená a vytvára spoločne pôsobiaci celok. Aktivity a činnosti SKD Slniečko sú rôznorodé a vychádzajú zo záujmov detí. V školskom roku 2020/21 sme otvorili päť oddelení, ale Covidová epidémia ovplyvnila aj činnosť náš-

ho klubu. Jednotlivé kolektívy tried musia pôsobiť oddelene, preto z piatich oddelení vzniklo sedem. Zmiešané kolektívy sa museli rozdeliť, a tak sa niektoré priateľstvá popretrhali. Z našej činnosti sme museli vylúčiť hromadné podujatia, na ktoré sa deti vždy veľmi tešili. Prebiehajú síce v jednotlivých oddeleniach inou formou, ale všetkým chýba atmosféra spoločných podujatí, ako boli Pasovanie prvákov, Hobby burzy, športové súťaže, ľudové zvyky (jarmoky, včelárstvo, zdobenie medovníkov, Fašiangová veselica...) a iné. Chýbajú nám aj spoločné stretnutia v škole so starými rodičmi, s rodičmi či súrodencami počas tvorivých dielní alebo Dňa rodiny. Preto, čo s deťmi robíme a čím im v SKD vyplníme čas, zdieľame aspoň prostredníctvom našej školskej a FB stránky.

Vychovávateľky SKD Slniečko ZŠ JCH

Projekt erasmus+ v roku 2021

Úspešný projekt We are eco-friendly s chorvátskou školou v Krapinských Topliciach pokračuje aj v tomto náročnom období. V stredu, 10. februára 2021, sme sa s chorvátskymi učiteľmi a žiakmi stretli virtuálne na projektovom meetingu Global warming – GLOBÁLNE OTEPLŔOVANIE. Stretnutie sa nám vydalo vďaka zodpovednej práci našich žiakov z 9.B – E. Cibulovej, M. Krupovej, A. Nevolnej, A. Packovej. Pracovali pod vedením pani učiteľky Mgr. Göbölös a na stretnutí s chorvátskym partnerom ukázali svoje projektové práce – prezentácie na témy: Globálne otepľovanie vo svete, Globálne otepľovanie a zmeny klímy na Slovensku, Triedenie odpadu v našej škole, v našom meste a na Slovensku. Žiačky ukázali výbornú úroveň angličtiny, projekty boli krásne a zodpovedne vypracované. Po ekologickej téme sme s chorvátskymi partnermi prešli aj na tému online vyučovanie. Je nám ľúto, že ich pekná škola, ktorú sme navštívili v roku 2019, bola značne poškodená nedávnym zemetrasením. Toto projektové stretnutie znovu ukázalo, akí sme si podobní, bolo veľmi príjemné vidieť ich po troch mesiacoch spokojných a usmiatych, napriek tomu, že ich trápi koronavírus a následky zemetrasenia, ktoré postihlo ich región. V piatok, 12. februára 2021, sa konal druhý projektový večer, kde nám chorvátski žiaci predstavili globálne otepľovanie zo svojho pohľadu formou ekologických plagátov. Na druhom virtuálnom stretnutí sme sa rozprávali s chorvátskymi žiakmi o triedení odpadu v ich domácom prostredí, o skleníkovom efekte a globálnom otepľovaní, o ohrozených druhoch zvierat v Chorvátsku, o klimatických zmenách v oblasti Jadranu a o tom, ako projekt We are eco-friendly ovplyvnil ich myslenie a konanie v oblasti ekológie.

Vyučujúci ANJ ZŠ JC

Ústočka dnes nevidieť, no smeju sa naše očka...

Deti sú radosť, bezstarostnosť, úsmev a smiech. Kde zmizli? Pod rúskom? Usmievavé ústočka rúško ukryje, ale radosť dieťaťa je stále vidieť v jeho očiach. Nič nenahradí usmievavé očka žiaka jeho učiteľovi. Aj v našej škole sa tešíme, keď je plná usmievavých detí. Hlavne v týchto zvláštnych časoch.

V škole už dlhší čas chýbajú starší žiaci, tých v škole nepočuť. Ale ak počuť v škole džavot detí z „malých“ tried, vieme, že škola je aspoň z časti taká, aká škola má byť. Aj keď máme ústa prekryté rúškami, počuť nás celkom jasne. Už sme si zvykli, že ich musíme nosiť celý deň. Zvykli sme si aj na to, že sa v škole nestretávame s kamarátmi z iných tried. Aj na usmievavé (iba) oči. Zvyknúť sa dá na všeličo. Dôležité je ale to, že sme v škole. Aj vďaka tomu, napriek všetkému, máme stále úsmev na perách, aj keď schovaný pod rúskom.

učiteľky 1. st. ZŠ JCH

Naša škola očami štvrtáčky

„Moju školu mám rada. Niekedy. Napríklad ju neznášam, keď máme písomku a ja si spomeniem, že som sa neučila. Ale nebojte sa, učiť to je jednoduché. Teda, kým nie ste jeden z mojich spolužiakov (nemenujem).“

V prvej triede sa naučíte čítať a počítať. Počítate budete tri plus dva sa rovná bla, bla... Vy tam napíšete samozrejme číslo. Písať najskôr budete trne, potom „t“. Najprv lastovičky, potom „l“. Dostanete šlabikár, aby sa vám ľahšie učilo. A niečo vám prezradím. Ale pššš! Nikomu to nehovorte, bude to medzi nami. V šlabikári na vás čaká kamarát. Ale viac už nepoviem.

V druhej triede na vás padne učivo HLÁSKY. DvojHLÁSKY, samoHLÁSKY a aj spoluHLÁSKY. Počítate budete do sto. Je to ľahké, nič zložité, kým nie ste jeden z mojich spolužiakov (nemenujem). V tretej triede vás čakajú vybrané slová. Zase to nie je... Je to len trochu ťažké. Ale s rozumom a poctivosťou to zvládnete aj vy, ale hlavne musíte chcieť. Ďalej sa budete učiť násobilku. To nie je ťažké. Troška.

V štvrtom ročníku sa budete učiť spodobovanie a slovné druhy. A potom druhý stupeň... Ale keďže ja som štvrtáčka, o druhom stupni nemám šajnu. Takže, aj keď tie štyri roky vyzerajú ťažké, ubehnú ako voda. A ak nie ste jeden z mojich spolužiakov (nemenujem), učenie vám pôjde ľahko. Veľa šťastia a dobrých známk!

Tamara Melichová, 4.A ZŠ JCH

Prioritou školy sú jazyky

V ZŠ J. C. Hronského vyučujeme 4 cudzie jazyky: anglický, nemecký, francúzsky a ruský. S vyučovaním angličtiny začíname v 1. ročníku dvoma hodinami týždenne. Prvé dva roky sa angličtina vyučuje hrovou formou. V 3., 4. ročníku vyučujeme tri hodiny ANJ týždenne a žiaci už používajú angličtinu v písanej forme. V 5. až 9. ročníku sú to 3 až 4 hodiny angličtiny týždenne, pretože od 5. ročníka funguje v rámci bežnej triedy jazyková skupina, v ktorej je vyučovanie ANJ posilnené o jednu vyučovaciu hodinu v porovnaní so základnou skupinou. Druhý cudzí jazyk sa podľa záujmu vyučuje už od 6. ročníka. Žiakom tak od 6. ročníka môžu pribudnúť 2 hodiny druhého cudzieho jazyka týždenne.

Pravidelne sa zúčastňujeme jazykových olympiád a sme v nich úspešní, mnoho talentovaných žiakov našej školy študuje na bilíngválnych gymnáziách. Učíme podľa učebníc English World a Project. Snažíme sa žiakov viesť k tvorivosti, samostatnosti, aby boli rovnako dobrí v komunikácii i v gramatickej stránke jazyka a mali dobré základy pre ďalšie štúdium jazyka na strednej škole.

Krajší vzhľad dostane Nový cintorín v Krupine

V Novom cintoríne pribudnú urnové miesta

Spoločnosť BELA, s.r.o. je v zmysle zmluvy uzatvorenej s Mestom Krupina prevádzkovateľom pohrebísk v našom meste. Na základe našich mnohoročných skúseností vnímame rastúci záujem pozostalých o pochovávanie spolunyných pozostatkov ich blízkych. Kvôli tomu sme už od roku 2008 rozširovali kapacitu jednotlivých sekcií urnového hája v Novom cintoríne, kde sme tak vytvorili spolu 56 nových urnových miest. Tieto miesta sa v priebehu 10 rokov naplnili. V súčasnosti preto plánujeme investíciu do rozšírenia urnového hája. Rozšírenie sa týka 32 nových urnových miest (8 skupín po 4 urnové miesta), typu ktorý sa osvedčil pri predchádzajúcom rozšírení. Nové urnové miesta budú situované pozdĺž oplotenia cintorína juhovýchodne od domu smútku. Súčasťou návrhu je umiestnenie lavičky, ktorá rozdelí novú sekciu na dve časti, a bude slúžiť na oddych návštevníkov cintorína.

Sme presvedčení, že nami navrhované a v minulosti už osvedčené riešenie poskytne priestor na také urnové pochovávanie, ktoré naplní požiadavky obyvateľov nášho mesta a zvýši komfort všetkých návštevníkov Nového cintorína. Predpokladáme, že urnové miesta budú k dispozícii už na jeseň tohto roku.

Mgr. Michal Šalaga, PhD., BELA, s.r.o.

Oprava asfaltových povrchov v Novom cintoríne

V súbehu s touto investíciou plánuje Mesto Krupina do konca roka 2021 zrekonštruovať v areáli Nového cintorína povrch účelovej komunikácie aj s chodníkom, ktoré sú v havarijnom stave. Celkom bude zrekonštruovaná asfaltová plocha s výmerou 940 m².

Rekonštrukcia bude spočívať v odstránení starého asfaltu a poškodených obrubníkov, následnom vytvorení nového podkladu zo štrkového lôžka, na ktorý bude položená nová asfaltová vrstva.

Mesto Krupina vyčlenilo z mestského rozpočtu na túto investičnú akciu celkovo 54 200,- Eur, v čom je zahrnutá aj oprava poškodenej dažďovej kanalizácie.

Zahájenie prác bude naplánované a koordinované v súčinnosti s priebehom realizácie výstavby nových urnových miest prevádzkovateľom cintorína.

Mesto Krupina si je vedomé, že návštevníci pietneho miesta v cintoríne vnímajú tento priestor veľmi citlivo. Aj z tohto dôvodu sa snažíme v súčinnosti s prevádzkovateľom pohrebísk pri opravách a investíciách v cintorínoch postupovať tak, aby sme im zabezpečili dôstojný vzhľad.

Ing. Žaneta Maliniaková, vedúca odd. správy majetku mesta

VÝZVA NA PODPORU REKONŠTRUKCIE HROBKY EISERTHOVCOV

Vážení obyvatelia mesta!

V Krupine na starom cintoríne sa nachádzajú 2 významné hrobky, z nich jedna hrobka rodiny EISERTH je druhou najvýznamnejšou hrobkou v meste.

Táto hrobka je v zlom technickom stave a hrozí jej výrazné poškodenie, preto by sme ju chceli opraviť (strecha, fasáda, mreže), teda odborne **ZREKONŠTRUOVAT.**

Vážení Krupinčania, prosím

PODPORTE opravu hrobky, ktorá je súčasťou kultúrnej histórie mesta Krupina, aby sa zachovala pre ďalšie generácie.

Svoje príspevky môžete vložiť v POKLADNI

Mestského úradu v Krupine, alebo môžete sponzorské príspevky zaslať aj na ÚČET mesta vedený vo VÚB Krupina:

číslo účtu:

SK24 0200 0000 0000 2002 0412

Variabilný symbol: 37231

Poznámka:

meno a priezvisko darcu + hrobka

Za príspevky všetkým vopred ďakujeme!

Ďalšie informácie: 0917 761 157

(M. Lukáč, múzeum)

Ing. Radoslav Vazan, primátor mesta, v.r.

V Krupine 12. apríla 2021

Geschwidnova záhrada ruží múzea

V areáli Múzea Andreja Sládkoviča v Krupine boli v roku 2001 po prvýkrát vysadené 3 ks ruží, ktoré vyšľachtil lesmajster mesta a slávny ružiar Rudolf Geschwind.

Neskôr sa do záhrady pri múzeu v roku 2002 dostalo až 44 sadeníc, ktoré poskytl Arborétum Borová hora Technickej univerzity vo Zvolene (doc. Lukáčik, V. Ježovič).

Záhrada bola svedkom prezentácie knihy Alte Rose alte Zeiten v rámci kon-

ferencie k výročiu narodenia R. Geschwinda (v r. 2009). O ruže sa dlhodobo starala pracovníčka múzea Bc. Hilária Michalková, ktorá ich svojou starostlivosťou zachránila, neskôr po prevzatí múzea mestom sa k tomu pridali aj ďalší pracovníci. Posledné tri roky odbornú starostlivosť o ruže prevzal pán Ján Kováč, zamestnanec odd. výstavby a regionálneho rozvoja MsÚ v Krupine. Od roku 2020 krásli záhradu nový plot, a to vďaka podpore BBSK a spolupráci s odd. projektového manažéra mesta MsÚ v Krupine a je nádej, že sa podarí realizovať i ďalší podaný projekt na revitalizáciu Geschwindovej záhrady ruží. Takto sa podarí obnoviť aspoň časť areálu múzea, na ktorého celkovú rekonštrukciu netrepezlivo všetci čakáme. Možno už v nasledujúcich rokoch sa podarí získať finančné prostriedky, ktoré tieto ciele pomôžu realizovať.

PhDr. Miroslav Lukáč

Pomoc a usmernenie v informačnej kancelárii pre obete trestných činov

Európska únia
Európsky sociálny fond

Od roku 2018 realizuje rezort vnútra prostredníctvom odboru prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra SR **Národný projekt** „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“. Banskobystrický kontaktný bod - Informačná kancelária pre obeť trestných činov Banská Bystrica (ďalej len „IK BB“) začal svoju činnosť v novembri 2018, odkedy poskytuje svoje služby na dennej báze (počas pracovných dní) a viacerými spôsobmi – osobne, telefonicky, e-mailom aj prostredníctvom on-line poradne - (potenciálnym) obetiam a svedkom trestných činov a násillia.

Klienti zväčša prichádzajú do IK BB po predchádzajúcej telefonicknej či písomnej dohode, avšak v súčasnej dobe poznamenatej pandémie vírusu COVID-19 rozšírila IK BB poskytovanie svojich služieb telefonicky alebo prostredníctvom on-line poradenstva a konzultácií. IK BB tiež sprostredkúva bezplatné konzultácie s externými odborníkmi v oblasti sociálneho a psychologického poradenstva, právneho usmernenia a podpory.

Vybudovaním siete informačných kancelárií pre obeť trestných činov v každom krajskom meste na Slovensku sa podarilo dosiahnuť dostupnosť a profesionalizáciu služieb ohrozeným osobám. Využívaním ich potenciálu sa významne urýchlila a zjednodušila pomoc obetiam ohro-

ným trestnými činmi ako lúpežné, fyzické napadnutie, domáce násillie, nebezpečné vyhrážanie, podvody, krádeže, ublíženie na zdraví v dôsledku dopravných nehôd a iné trestné činy. Najčastejšie v IK BB vyhľadávajú pomoc práve obeť domáceho násillia.

Osoba, ktorá zažíva násillie, sa často cíti bezmocná, menejcenná, má pocit, že nemá kontrolu nad svojím životom, nie je samostatne schopná rozhodovať sa a zvládnuť bežné životné situácie. Cieľom pracovníkov IK BB je identifikovať individuálne potreby obete, ďalej jej poskytnúť podporu, potrebné informácie a distribuovať ju do siete pomáhajúcich subjektov.

V prípade, že potrebujete pomoc alebo hľadáte usmernenie, kontaktujte pracovníkov Informačnej kancelárie pre obeť trestných činov Banská Bystrica na adrese Štefánikovo nábrežie 7, 974 01 Banská Bystrica (1. poschodie, miestnosť č. A10), na telefónnom čísle +421961 605 790 a na e-mailovej adrese pomocobetiam@minv.sk alebo prostredníctvom on-line poradne v pravom spodnom rohu webovej stránky <https://prevenciakriminality.sk>. Bližšie informácie tiež nájdete na Facebooku Prevencia kriminality.

Mgr. Monika Cibul'ová

Poradenské centrum pre obeť trestných činov aj v meste Krupina

Ak sa cítite ohrození, alebo ste obeťou domáceho násillia, alebo násillia, môžete sa so svojím problémom obrátiť v Krupine aj na Centrum sociálnych služieb KA. Toto poradenské centrum poskytuje už od r.2015 špecializované sociálne poradenstvo, ako jediné v rámci Banskobystrického kraja a úzko spolupracuje aj s vyššie uvedeným kontaktným bodom MV SR. V rámci tejto služby zisťuje príčinu vzniku, charakteru a rozsahu problémov osoby, rodiny alebo komunity a poskytne im konkrétnu odbornú pomoc. Cieľovou skupinou špecializovaného sociálneho poradenstva sú obeť domáceho násillia, osoby, ktoré sú ohrozené násillím, práve zažívajúce násillie alebo boli v minulosti vystavené násilliu, alebo sú ohrozené správaním iných fyzických osôb, alebo sú obeťami správania iných fyzických osôb. Poskytuje im bezplatné sociálne, psychologické a právne poradenstvo, a to ambulantnou formou v poradenskom centre a terénou formou.

Nezabúdajte: máte právo na pokojný, plnohodnotný život – život bez strachu!

Vyhľadajte čím skôr odbornú pomoc a žite život bez násillia!

Poradenské centrum môžete kontaktovať na tel.č.: 0944 013 112, 0905 782 488 alebo na e-mailovej adrese: css.krupina@gmail.com

Mgr. Anna Surovcová

„Týždeň mozgu“ v Domove sociálnych služieb „Nádej“ Krupina, n. o.

Týždeň mozgu sa vo svete oslavuje od roku 1996, kedy oslavujeme jeden z najdôležitejších ľudských orgánov, mozog. Hlavnými partnermi projektu Týždeň mozgu je Slovenská Alzheimerová spoločnosť, Centrum MEMORY n. o. a Neuroimunologický ústav SAV - organizácie, ktoré svoju činnosť orientujú na problematiku čoraz rozšírenejšieho ochorenia mozgu - Alzheimerovej choroby.

Tento rok pripadol na 15. - 21. marca 2021, kedy sa Slovensko zapojilo do kampane po štrnástykrát. Do tohto projektu sa zapojil aj Domov sociálnych služieb „Nádej“ Krupina, n. o.. V rámci Týždňa mozgu, konkrétne v utorok 16. marca 2021 sme pre prijímateľov sociálnych služieb, v našom prípade seniorov, pripravili vedomostné a kognitívne aktivity vo forme pracovných listov, ktoré sme získali prefotením z pracovných zošitov, ktoré vydalo Centrum MEMORY n. o.. Jedna skupina seniorov vyplňala pracovné listy a druhá skupina, ktorá má zhoršenú jemnú motoriku sa zapojila formou cvičenia mozgu hrou „meno, mesto, zviera, vec ale i šatstvo, hrady a zámky“. Popritom sme viedli diskusiu, pri ktorej sme potrápili aj mozgovú záviť nielen seniorov, ale v niektorých prípadoch i sociálnych pracovníkov.

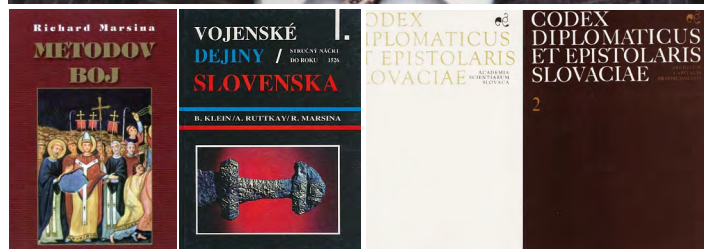
PhDr. Jana Korčoková,
sociálna sestra
v DSS „Nádej“ Krupina, n. o.

Opustil nás hontiansky rodák a historik prof. Richard Marsina (1923 – 2021)

Tento rok nás opustilo niekoľko významných osobností, medzi nimi aj hontiansky rodák Dr.H.C. prof. PhDr. Richard Marsina, DrSc. ktorý zomrel 25. marca 2021 v Bratislave vo veku 97 rokov. Narodil sa v Šahách 4. mája 1923, neskôr absolvoval 8-ročné gymnáziá v Trenčíne a v Žiline, kde v roku 1942 zmaturoval. Po univerzitnom štúdiu na Filozofickej fakulte Slovenskej univerzity (dnes Univerzita Komenského) v roku 1949 nastúpil do Archívu mesta Bratislavy, následne pracoval v Štátnom ústrednom archíve a od roku 1960 v Historickom ústave Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Externe prednášal na Ff UK v Bratislave a v roku 1992 zakladal Trnavskú univerzitu v Trnave i Katedru histórie (ako hovoril prvý nemarxistickú katedru histórie na Slovensku).

Už na HÚ SAV začal spracovávať prameň k dejinám Slovenska a najdôležitejšie práce k dejinám stredoveku – slovenský diplomatár (Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae I. – II.), v ktorých publikoval a s kritickým poznámkovým aparátom zhodnotil prameň z rokov 805 – 1260. Medzi nimi i najdôležitejšie listiny k dejinám Hontu – tzv. bzovickú listinu z roku 1135, listinu ostrihomského arcibiskupa z roku 1156 i prvú písomnú zmienku o Krupine z roku 1238 a privilegálnu listinu kráľa Bela IV. z roku 1244. Materiál porovnával a hodnotil v kontexte celého uhorského diplomatického materiálu, čo je neuveriteľne náročná a minuciózna práca, na ktorú mal predpoklady, trpezlivosť a možnosti. Svojou prácou na vydávaní ďalších prameňov (spolu s M. Kušíkom Urbáre feudálnych panstiev na Slovensku I. – II., Legendy stredovekého Slovenska) sa stal zakladajúcou a kľúčovou osobnosťou modernej slovenskej historiografie. Svoje výskumy a prácu s originálnymi prameňmi využil i na spracovanie viacerých vedeckých, alebo i populárno-náučných monografií (autor či spoluautor: syntézy Dejiny Slovenska I., Vojenské dejiny Slovenska I., Metodov boj, Tatári na Slovensku a i.). Prof. Marsina sa stal jedným z autorov, ktorí presadzovali oprávnenosť používať termín Slovensko už v stredoveku, pričom sa zaoberal i problematikou etnogenézy Slovákov.

Okrem toho sa venoval analýze práce slovenských historikov (Samuel Timon, Ján Severini, Matej Bel, Adam František Kollár, Jonáš Záborský, František Vítázoslav Sasinek, Daniel Rapant a iní). Zúčastnil sa i na konferencii k 750. výročiu udelenia mestských

výsad Krupiny v roku 1994, na ktorej jednoznačne objasnil možnosť existencie prvého mestského privilegia najneskôr v roku 1238, načrtoval ďalšie oblasti problematiky diania dejín mesta. V poslednej monografii o Krupine (2006 a 2. vyd. 2014) bol publikovaný jeho prepis a preklad prvej písomnej zmienky o Krupine z roku 1238. V roku 2014 publikoval tiež štúdiu k stredovekému kronikárovi Jánovi z Turca, ktorý sa narodil v okrese Krupina. Profesor Marsina viedol množstvo študentov i doktorandov, a to k poctivej práci s prameňmi. Na Katedre histórie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity spolu s kolegami vytvorili vynikajúce pedagogicko-vedecké pracovisko s dôrazom na štúdium a zvládnutie latinčiny ako jazyka prameňov. Pritom vychoval i svojich nasledovníkov. Najmä prof. Vladimír Rábik a doc. Miloš Marek ako jeho nasledovníci vydávajú prameň k dejinám územia Slovenska nielen z domácich, ale i zahraničných archívov, napríklad z Vatikánskeho apoštolského archívu. Kvalitou a rozsahom sú výnimočné i v porovnaní s ostatnými vedeckými a univerzitnými pracoviskami na území Slovenska – podobne ako pramenné edície ich učiteľa. Prof. Marsina si vďaka svojej práci, odbornosti, ale aj miernej povahe a ľudskosti, hlbokej viere a slušnosti získal obdiv a úctu svojich kolegov na Slovensku, ako aj uznanie na medzinárodnom poli. Sám som mal možnosť ho niekoľko krát stretnúť (knižnica HÚ SAV, vedecké konferencie v B. Bystrici a v Bratislave) a konzultovať niektoré problémy dejín mesta Krupina. Ľudská spoločenosť s dobrotou z neho neustále vyžarovali. Česť jeho pamiatke.

PhDr. Miroslav Lukáč

Foto: Literárne a informačné centrum

Spomienka na 76. výročie oslobodenia mesta

V stredu 3. marca sme si pripomenuli 76. výročie oslobodenia mesta Krupina príslušníkmi Červenej armády a Kráľovskej rumunskej armády. S ohľadom na okolnosti a pandemické opatrenia sa spomínalo so skromnou - nevyhnutnou účasťou. Po zaznení štátnych hymn Ruskej federácie a Slovenskej republiky zástupcovia mesta a veľvyslanectva položili vence k pamätným tabuliam venovaným oslobodeniu mesta a rumunskej armáde na budove MsÚ a k Pamätníku Červenej armády na námestí. Prítomných privítala viceprimátorka mesta a poslankyňa MsZ v Krupine Mgr. Anna Borbuliaková. Krátkou spomienkou rečou sa prihovorila všetkým prítomným, v ktorej zdôraznila obeť veľkej vojny, ktoré sa dotkli aj našich predkov a Krupiny. Na pietnom akte sa zúčastnili aj pridelenec obrany pri Veľvyslanectve Ruskej federácie na Slovensku plukovník Jurij Penkov, predseda Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Krupine JUDr. Ján Mojžiš a zástupca Únie vojnových veteránov v SR plukovník v zálohe Ing. Mgr. Branislav Krajč. Po skončení pietneho aktu na námestí viceprimátorka mesta položila veniec k pamätnému krížu obetí z radov rumunskej armády na starom cintoríne.

PhDr. Miroslav Lukáč

Opatrovateľská služba v meste Krupina

Mesto Krupina v spolupráci s Implementačnou agentúrou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a vďaka podpore Európskeho sociálneho fondu (www.esf.gov.sk) realizuje od apríla 2019 projekt **Podpora opatrovateľskej služby**.

Projekt je zameraný na zabezpečenie, zlepšenie a skvalitnenie dostupnosti opatrovateľskej služby v meste Krupina. Z prideleného nenávratného finančného príspevku sú uhrádzané mzdy piatich opatrovateľiek, ktorých služby ku dnešnému dňu využilo, resp. využíva 24 prijímateľov sociálnej služby.

Opatrovateľská služba je sociálna služba, ktorú Mesto Krupina poskytuje svojim občanom s trvalým pobytom v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. Je poskytovaná občanovi, ktorý je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby so stupňom odkázanosti najmenej II. To znamená, že je odkázaný na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy (napr. hygiena, stravovanie, obliekanie, sprievod pri chôdzi), pri úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť (napr. nákup, donáška jedla, umytie riadu, bežné upratovanie, pranie, žehlenie, úprava lôžka) a pri základných sociálnych aktivitách (napr. prechádzky, vybavovanie úradných záležitostí, donáška liekov).

Opatrovateľská služba terénnou formou sa poskytuje po splnení všetkých podmienok na základe zmluvy uzatvorenej medzi Mestom Krupina a fyzickou osobou – prijímateľom sociálnej služby.

Výhodou opatrovateľskej služby je, že je poskytovaná v domácnosti klienta v pracovných dňoch v rozsahu 0,5 hod./denne až 7,5 hod./denne.

Od 1.1.2021 je úhrada za opatrovateľskú službu vo výške 1,50 € za hodinu v zmysle VZN Mesta Krupina č. 12/2020 o poskytovaní sociálnych služieb, o spôsobe a výške úhrad za sociálnu službu. Úhradu za opatrovateľskú službu si klient platí zo svojho príjmu.

Cieľom projektu je poskytovať kvalitné sociálne služby prijímateľom so zameraním na podporu a rozvoj individuálnych potrieb. Takýmto spôsobom je možné predchádzať umiestňovaniu seniorov v im cudzom prostredí.

Ak niekoho táto forma sociálnej služby oslovila, prípadne pozná osobu, ktorá potrebuje pomoc inej osoby alebo v prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte Mestský úrad Krupina, (oddelenie sociálnych služieb). Radi Vám vo veci pomôžeme.

Mgr. Ivana Belková

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

Informačná tabuľa na starom cintoríne – významné hroby a hrobky

Mesto Krupina v rámci oddelenia kultúry, cestovného ruchu a športu MsÚ v Krupine v spolupráci s firmou Atelier, s.r.o. v Krupine práve v týchto dňoch na budovu starého domu smútku z vnútornej strany (tesne za bránou - vstupom do cintorína) inštalovalo novú informačnú tabuľu o významných historických, šľachtických alebo vojnových hroboch, ktoré sa nachádzajú na starom cintoríne.

Domáci návštevníci cintorína, alebo i Nekrupinčania môžu nájsť niektoré významné hroby – napríklad významného šľachtiteľa ruží Rudolfa Geschwinda, ďalej člena a účastníka Interhel'pa, niektoré hroby šľachticov, ale aj katolíckych alebo evanjelických kňazov, ktorí v Krupine pôsobili, alebo tu zomreli a boli pochovaní.

Dokonca sú tam označené aj pôvodné hroby tých, ktorí tu zomreli a boli pochovaní, no ich telá exhumovali a boli prevezené na vojnové cintoríny do Zvolena alebo Važca. Boli to predovšetkým príslušníci oslobodzovacích armád (Červená armáda a Kráľovská rumunská armáda) i príslušníci Wehrmachtu alebo osobností prevezené na Národný cintorín do Martina (Izabela Textorisová a Jozef Luňáček).

Mapa bola realizovaná z iniciatívy viceprimátorky mesta Mgr. Anny Borbuliakovej a primátora mesta Ing. Radoslava Vazana. Informácie v takom rozsahu na tabuľu bolo možné uviesť iba vďaka dlhodobému výskumu dejín mesta kronikára a historika PhDr. Miroslava Lukáča (autor textov k tabuľi) a vďaka spolupráci s firmou Bela, s.r.o. Krupina (Mgr. Michal Šalaga, PhD.).

Graficky tabuľu spracoval Ján Alakša, vedúci oddelenia kultúry. Za ďalšie informácie na tomto mieste ďakujem bývalému kronikárovi mesta Mgr. Vladimírovi Júdovi a tiež historikovi Mgr. Ladislavovi Fonódovi, ktorí poskytli cenné rady a informácie o rôznych osobnostiach, ktoré nás predbehli do večnosti.

Podľa aktuálnych informácií firmy Bela, s.r.o., ktorá je správcom cintorínov Krupine, je na starom cintoríne 2384 hrobov s 4386 menami. Samozrejme, je to len časť tých, ktorí na tomto cintoríne ležia. Každý, kto vlastní smartfón si môže celú mapu i so sprievodným textom načítať cez QR kód do telefónu a použiť pri vyhľadávaní konkrétneho hrobu z vybraných hrobov – mien a osobností. Hrobky a hroby sú graficky zvýraznené a umiestnené v jednotlivých sektoroch s osobitnými číslami.

PhDr. Miroslav Lukáč

Nová 0-eurová bankovka eurosuvenír Vartovka

Mesto Krupina vďaka rozhodnutiu poslancov MsZ a primátora mesta v súvislosti s návrhom historika Múzea Andreja Sládkoviča v Krupine a oddelenia kultúry, cestovného ruchu a športu v Krupine pripravilo ďalší eurosuvenír – 0-eurovú bankovku s motívom Vartovky – azda najznámejšieho architektonického symbolu mesta. Po minuloročnej bankovke s motívom portréту Andreja Sládkoviča a budovy múzea, sme sa rozhodli pre nový motív, o ktorý – ako predpokladáme s ohľadom na skúsenosti z minulého roka – bude zrejme veľký záujem. Eurosuvenír Sládkoviča sa predával doma, ale odišiel i za hranice Slovenska a potešil tak nadšencov notafílie z rôznych európskych krajín. Veríme, že aj tento suvenír obohatí zbierky našich i zahraničných zberateľov a bude šíriť dobré meno starobylého mesta pod Vartovkou. Na priloženom predbežnom grafickom návrhu je použitá fotografia vežičky z roku 2017 od M. Lukáča a v pozadí je najstaršia veduta mesta vydaná v roku 1676 v diele G. Galeazza Priorata Continuatio del historia di Leopoldo cesare. Definitívny návrh po vytlačení vo francúzskej tlačiarňi cenín (náklad 9 300 ks) by mal byť k dispozícii v hlavnej turistickej sezóne na predaj v Múzeu Andreja Sládkoviča v Krupine a neskôr aj v Informačnom centre mesta Krupina.

Cieľom vydávania eurosuvenírov je podporiť cestovný ruch a najmä kultúrne inštitúcie, ktoré i v našich končinách dlhodobo trpia okrem iného aj nedostatkom finančných prostriedkov na svoju činnosť.

PhDr. Miroslav Lukáč

Halové M-SR juniorov

V termíne od 27.-28.2. sa v bratislavskej hale Elán konali halové M-SR juniorov. Vo svojej doplnkovej disciplíne v behu na 800m sa predstavil aj náš atlét z AK Krupina Milan Kohút, ktorý si vybojoval 11.miesto a to dokonca v osobnom rekorde 2:18.50. Milan súťažil s pretekármi, ktorí sú o kategóriu vyššie, tzn. o 3 roky starší. Patrí mu veľký obdiv, ako sa dokázal vysporiadať s ťažkými podmienkami na tréning a prvými pretekmi v hale. Je obrovská škoda, že sa ďalšie preteky neuskutočnili. Príprava na letnú sezónu pokračuje aj naďalej a atléti z AK Krupina trénujú individuálne, aby boli na preteky pripravení v čo najlepší forme.

Mgr. Veronika Lašová

Guatemalčan Bernardo Uriel Barrondo víťaz Dudinskej 50

Dudinská 50 oslávila v sobotu 20. marca svoj 40.ročník. Podujatie je zaradené do kategórie EA Race Walking Permit Meeting, čo ho zaraďuje medzi najprestížnejšie medzinárodné chodecké mítingy vo svete. Napriek neľahkej situácii sa organizátor podujatia - Slovenský atletický zväz zhostil svojej úlohy bravúrne. Nariadenia ÚVZ a prísne opatrenia sprevádzali organizátorov počas celých príprav a pretekárov od príchodu na Slovensko. Každý zahraničný účastník sa musel pri vstupe na Slovensko preukázať negat. PCR testom na COVID 19 nie starším ako 72hod. a po príchode do vyhradeného hotela bol opäť otestovaný AG testom. Pred súťažou bolo AG testovanie opäť povinné pre všetkých účastníkov podujatia. Poniektorí takto boli v priebehu týždňa testovaní až 4 krát. Všetky testovania boli s negatívnym výsledkom. Rekordný počet národných šampionátov, ktorých bolo spolu až 7 už dávalo predzvesť kvalitnej a napínavej súťaže. Keď sa postupne dopĺňala štartová listina bolo už jasné, že to bude jedno z najväčších a najvýznamnejších športových podujatí v tomto roku. Spolu sa postavilo na štart 144 pretekárov z 35 krajín. Celkove sme v Dudinciach videli 18 olympijských limitov, 1 africký rekord, 3 národné rekordy a ďalších 42 osobných rekordov (na 50, 35 a 20 km). V juniorskej kategórii splnili limity 5 slovenskí pretekári na MEJ a MSJ.

Víťazom 50km sa stal Bernardo Uriel Barrondo z Gautemaly časom 3:47:01h (jeho o dva roky starší brat Erick vyhral Dudinskú

50 v roku 2013). Druhý Mastianica Artur (LTU) v národnom rekorde 3:48:24h a tretí Sanchez Luis Angel (GUA) 3:48:56h. Najlepší slovak Michal Morway časom 3:57:59 obsadil 21.miesto.

Na 20km triumfoval medzi mužmi Olivas Núñez Andrés Eduardo (MEX) za 1:19:54, druhý Chama Almazán Noel Ali (MEX) 1:20:23 a tretí Arevalo Eider (COL) 1:20:24. Olympijský víťaz Matej Tóth sa rozlúčil s Dudincami 9.miestom a časom 1:22:14 a dokonca vytvoril aj veteránsky slovenský rekord.

Na 20km trati medzi ženami dominovali Mexičanky, keď vyhrala Ortuno Martínez Valeria za 1:29:11, druhá Guerrero Rodarte Ilse Ariadna za 1:29:33 a tretia sa umiestnila González Munoz Alegna Aryday časom 1:30:08.

Junióri pretekali na 10km trati, zvíťazil Juárez López Cristhian (MEX) 42:21, druhý Stiven Salla Garcés (COL) 43:31 a tretí Morávek Jaromír (ČR) 44:12. Syn bývalého olympionika Miloša Bátorovského - Jakub (vekom ešte len dorastenec) obsadil vynikajúce 6.miesto časom 46:01.

Z víťazstva medzi juniorkami na 10km sa tešila Martínková Eliška (ČR) 45:52, druhá Spiller Tiziana Kinga (HUN) 47:21 a tretia Zahorán Petra (HUN) 50:17.

Na olympijských hrách v Tokiu sa s najväčšou pravdepodobnosťou bude posledný krát štartovať na 50km a túto náročnú vytrvalostnú disciplínu vystrieda kratšia 35km vzdialenosť. Aj preto sme do programu Dudinskej 50 túto disciplínu zaradili a medzi mužmi zvíťazil Wright Alex (IRL) 2:36:29h a medzi ženami sa z víťazstva tešila Pohlová Kučerová Štěpánka (ČR) 3:13:43h. Pre zaujímavosť, keď Matej Tóth zašiel v roku 2015 traťový a národný rekord na 50km 3:34:38h, jeho medzičas na 35km bol 2:30:34h.

Organizačne sa podieľal na pretekoch aj Atletický klub Krupina.

Mgr. Július Korčok

Riaditeľ pretekov Dudinská 50

foto: Ing. Milan Ďuroch

Dohoda o domácom kompostovaní
uzatvorená
podľa § 51 Občianskeho zákonníka v nadväznosti § 81 ods. 21 písm. b) zákona
č.79/2015 Z. z. o odpadoch
medzi

Mesto: **Mesto Krupina**
zastúpené: Ing. Radoslav Vazan – primátor mesta
(ďalej len „Mesto“)

a

Pôvodca komunálneho odpadu:

Meno a priezvisko, titul:

Adresa bydliska:

(ďalej len „pôvodca“)

Preambula

- (1) Mesto je samosprávnym subjektom plniacim úlohy na úseku ochrany a starostlivosti životného prostredia na základe zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, ktorý zodpovedá za nakladanie s komunálnymi odpadmi na svojom území podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch (ďalej len „zákon o odpadoch“), vrátane biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov.
- (2) Pôvodca odpadu je obyvateľ Mesta zapísaný v evidencii obyvateľov Mesta, ktorého činnosťou vznikajú v jeho domácnosti komunálne odpady, a to vrátane biologicky rozložiteľných odpadov. Pôvodca je zároveň osoba, ktorá je poplatníkom v súlade a v rozsahu všeobecného nariadenia Mesta o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.
- (3) Cieľom uzatvorenia tejto dohody o domácom kompostovaní je zabezpečenie domáceho využitia biologicky rozložiteľných odpadov, vznikajúcich z činnosti domácnosti ako vlastný odpad, a to využitím metódy kompostovania, čím sa na území Mesta minimalizuje potreba centrálného systému triedeného zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu.

Článok I.

Predmet dohody

- (1) Predmetom tejto dohody o kompostovaní je dohoda o podmienkach domáceho využitia biologicky rozložiteľného odpadu, vrátane kuchynského odpadu a pravidiel jeho kompostovania, ako aj o podmienkach výkonu kontroly kompostovania Mestom.
- (2) Na účely tejto dohody sa za:
 - a) biologicky rozložiteľný (komunálny) odpad považuje vlastný biologicky rozložiteľný odpad pôvodcu (obyvateľa Mesta), ktorý tvorí kuchynský odpad vznikajúci pri varení a stravovaní v jeho domácnosti (napr. zvyšky z čistenia ovocia a zeleniny, varených jedál, potraviny, čaj, kávový výluh), tiež iný organický odpad z jeho domácnosti (najmä popol z dreva, hobliny, hnoj, vlasy, perie, papierové obrúsky a servítky), pokiaľ je bežne rozložiteľný v prírodnom prostredí, a tiež prírodný odpad zo záhrady, údržby zelene, nachádzajúcej sa v domácnosti ako zelený odpad, pokiaľ neobsahuje škodlivé látky;
 - b) kompostovanie považuje prírodný proces realizovaný v bežných domácich podmienkach, pri ktorom mikroorganizmy a pôdne organizmy rozkladajú organické odpady (bioodpady) na organicko-minerálne hnojivo (kompost);
 - c) kompostovisko považuje akékoľvek miesto vo vonkajšom prostredí vhodné na kompostovanie (svojou plochou nepresahujúce spravidla 4 m²), ktoré sa nachádza na pozemku vo vlastníctve pôvodcu alebo v jeho oprávnenom užívaní, za podmienky, že jeho umiestnením pôvodca neporušuje pravidlá občianskeho spolunažívania nad obvyklú mieru a ani iné všeobecne záväzné právne predpisy;
 - d) domácnosť považuje skupina fyzických osôb, ktoré spolu žijú v dome, byte či inej nehnuteľnosti určenej na bývanie a z ktorých činnosti vznikajú komunálne odpady vrátane biologicky rozložiteľných odpadov;
 - e) obyvateľa považuje člen domácnosti, ktorý je z titulu svojho pobytu evidovaný v evidencii obyvateľov Mesta.
- (3) Za obyvateľov žijúcich v spoločnej domácnosti uzatvára dohodu o kompostovaní ich spoločný zástupca, spravidla ten z nich, kto je aj zástupcom na účely platenia miestneho poplatku za komunálne odpady.
- (4) Podpisom na tejto dohode pôvodca vyhlasuje, že je oprávnený na zastupovanie nasledovného počtu obyvateľov:

Článok II.

Pravidlá kompostovania

- (1) Kompostovanie je možné uskutočňovať akoukoľvek vhodnou formou, napríklad vytvorením kopy (hroble), vybudovaním dreveného zásobníka, zakúpením domáceho kompostéra a pod.
- (2) Zriadiť kompostovisko na cudzom pozemku možno len na základe písomného súhlasu vlastníka pozemku.

- (3) Kompostovisko nemôže byť umiestnené v blízkosti zdroja pitnej vody, ani v ochrannom pásme vodného zdroja. Kompostovisko nemôže byť umiestnené ani tam, kde by svojim zápachom či iným pôsobením znepríjemňovalo tretím osobám užívanie susedných nehnuteľností alebo nehnuteľnosti poškodzovalo.
- (4) Kompostovať nemožno uhynuté zvieratá ani väčšie množstvo živočíšnych produktov (mäso, mäsové výrobky). Na nakladanie s týmito odpadmi sa vzťahujú príslušné veterinárne predpisy.
- (5) Kompostovať nemožno ani komunálne odpady, pre ktoré sú v obci vytvorené podmienky pre ich triedený zber (napr. papier, sklo, plasty, kovy), osobitný zber (elektroodpady, batérie a akumulátory), ani bežný zmesový komunálny odpad. Je zakázané umiestňovať do kompostu akékoľvek množstvo odpadu s obsahom škodlivín.
- (6) Ak po zriadení kompostoviska bude zaznamenaný zvýšený výskyt nežiaducich zvierat (najmä hlodavcov), pôvodca je povinný urobiť bezodkladne legálne opatrenia na ich elimináciu a upraviť svoje zvyklosti pri kompostovaní, ktoré tento zvýšený výskyt zapríčinili.
- (7) Pri kompostovaní je povolené používať komerčné kompostovacie prísady, bežne dostupné v obchodoch so záhradníckym tovarom.
- (8) Spoločné domáce kompostovanie pre viacero domácností alebo domáce kompostovanie pochádzajúce z viacerých nehnuteľností je možné len na základe osobitnej dohody s Mestom.
- (9) Pri kompostovaní je pôvodca povinný okrem ustanovení tejto dohody dodržiavať aj všeobecne záväzné nariadenie Mesta o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi.
- (10) Ak Mesto v rámci informačnej kampane zabezpečí pre pôvodcu ďalšie odborné informácie či nové poznatky o spôsobe kompostovania, pôvodca je povinný pri kompostovaní prihliadať aj na tieto nové skutočnosti, pokiaľ ich Mesto označí za povinné.

Článok III.

Informovanosť, evidencia a kontrola

- (1) Mesto je oprávnené informovať pôvodcu o vhodnom spôsobe kompostovania. Ak Mesto usporiada pre pôvodcov či obyvateľov obce verejné stretnutie s cieľom osvetly ohľadom kompostovania biologicky rozložiteľného odpadu, pôvodca by mal zabezpečiť účasť zástupcu jeho domácnosti na takomto stretnutí alebo by sa mal dodatočne informovať o obsahu stretnutia.
- (2) Mesto má právo požadovať od pôvodcu informácie o množstve a zložení biologicky rozložiteľného odpadu, ktoré pôvodca kompostuje. Informácie sa poskytujú spravidla vo forme dotazníka, ktorý Mesto rozošle pôvodcom. Pôvodca je povinný poskytnúť Mestu tieto informácie na základe odhadu.
- (3) Mesto má právo u pôvodcu skontrolovať, či vykonáva kompostovanie v súlade s touto dohodou a všeobecne záväzným nariadením Mesta. Pokiaľ sa nevyskytnú osobitné dôvody pre častejšiu kontrolu, Mesto kontrolu vykonáva spravidla jedenkrát za kalendárny rok. Mesto môže výkonom kontroly písomne poveriť aj tretiu osobu. Pôvodca sa zaväzuje umožniť Mestu či poverenej osobe výkon kontroly vstupom na nehnuteľnosť, na ktorej sa kompostovisko nachádza a poskytnúť pri jej výkone potrebnú súčinnosť; to platí aj v prípade, ak by pri výkone kontroly bolo nevyhnutné v primeranej miere zasiahnuť do práva na nedotknuteľnosť (ochranu) obdobia.

Článok IV.

Spoločné a záverečné ustanovenia

- (1) Táto dohoda nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej podpísania oboma jej stranami a je uzatvorená na neurčitý čas.
- (2) Zmeny tejto dohody je možné uskutočniť len vo forme písomného dodatku podpísaného oboma jej účastníkmi.
- (3) Ukončiť túto dohodu je možné písomnou dohodou oboch jej strán alebo jednostrannou písomnou výpoveďou ktorejkoľvek z nich, s výpovednou lehotou jeden kalendárny mesiac, pričom výpovedná lehota začína plynúť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede.
- (4) Na právne vzťahy touto dohodou neupravené sa použijú príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov platných a účinných v Slovenskej republike.
- (5) Táto dohoda je vyhotovená v dvoch rovnopisoch, z ktorých každá zo strán dohody obdrží po jednom.
- (6) Strany tejto dohody vyhlasujú, že si dohodu prečítali, jej obsahu porozumeli, uzavreli ju slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne, nie v tiesni, ani nie za nápadne nevýhodných podmienok a na znak súhlasu ju podpísali.

V Krupine dňa:

Mesto Krupina:

Ing. Radoslav Vazan, primátor mesta

Pôvodca:
